

ADAM BRIDGES

TESLA ENERGY SAVERECO

POMOĆU JEDNOSTAVNIH TRIKOVA
PREPOLOVITE SVOJ RAČUN ZA STRUJU!

**PREMIUM
IZDANJE**
S BONUSIMA

Avtor: Adam Bridges

Naslov: Energy saver ECO - Pomoću jednostavnih trikova PREPOLOVITE svoj račun za struju!

Naslov izvirnika: Energy saver ECO - Use simple tricks to cut down your electricity bill in HALF!

Prevod in lektura: PROVIDIO d.o.o.

Jezik knjige: Hrvaščina

Izdajatelj: PROVIDIO d.o.o. Kajakaška cesta 40b, 1211 Ljubljana Šmartno

Datum izdaje: 01.11.2020.

Izdaja: 1. elektronska izdaja

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=36051715
ISBN 978-961-95132-9-3 (pdf)

Sadržaj

1. POGLAVLJE - UVOD	3
2. POGLAVLJE - DOBROBITI TESLA ENERGY SAVER ECO KNJIGE	8
2.1. Četiri najbitnije prednosti	8
2.1.1. Ušteda novca	9
2.1.2. Vaša ušteda će rasti iz godine u godinu	10
2.1.3. Povećana vrijednost vašeg doma	14
2.1.4. Pomozite Zemlji.....	16
3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI.....	18
3.1. Potrošnja energije u vašem domu.....	18
3.2. Koraci za samostalnu procjenu gubitka energije u vašem domu.....	22
3.2.1. KORAK 1 – OTKRIJTE NA KOJIM MJESTIMA SE GUBI TOPLI/HLADNI ZRAK..	23
3.2.2. KORAK 2 – PROVJERITE IZOLACIJU	29
3.2.3. KORAK 3 – PROCJENA SUSTAVA GRIJANJA I HLAĐENJA.....	35
3.2.4. KORAK 4 – PROCJENA RASVJETE	36
3.2.5. KORAK 5 – PROCJENA KUĆANSKIH APARATA I ELEKTRONIČKIH UREĐAJA..	37
3.3. Kako koristiti podatke koje ste dobili procjenom.....	38
4. POGLAVLJE - GRIJANJE I HLAĐENJE/KLIMATIZACIJA	39
4.1. Najveći potrošači energije	39
4.2. Sređivanje mjesta koja propuštaju zrak	41
4.3. Važnost termostata	51
4.4. Okrenite prirodu u svoju korist.....	54
5. POGLAVLJE - KUĆANSKI APARATI I ŠTEDNJA ENERGIJE.....	58
5.1. Štedite energiju na kućanskim aparatima.....	58
5.1.1. Perilica rublja.....	60
5.1.2. Sušilica rublja	63
5.1.3. Perilica posuđa	66
5.1.4. Hladnjak.....	69
5.1.5. Uređaji za kuhanje.....	72
5.1.6. Računala i elektronički uređaji	75
5.2. Najvažniji savjet za uštedu na radu uređaja.....	77

6. POGLAVLJE - ŠTEDNJA ENERGIJE NA RASVJETI.....	79
6.1. Sjajne ideje za uštedu na rasvjeti.....	79
6.1.1. Riješite se ovisnosti o standardnoj rasvjeti.....	79
6.1.2. Iskoristite sunčevu svjetlost	80
6.1.3. Alternativni izvori svjetla	81
6.1.4. Zamijenite obične žarulje	82
6.1.5. Brojači (timeri), regulatori jačine svjetla i senzori pokreta.....	84
7. POGLAVLJE - VAŽNOST IZOLACIJE.....	86
7.1. Zašto je dobra izolacija bitna?	86
7.1.1. Mjesta koja propuštaju zrak.....	87
7.1.2. Potkrovlje i podrum.....	88
7.1.3. Zidovi.....	91
7.1.4. Manji projekti izolacije.....	92
8. POGLAVLJE - GRIJANJE VODE.....	93
8.1. Uštedite na grijanju vode	93
8.1.1. Bojler.....	93
8.1.2. Smanjite upotrebu tople vode.....	97
8.1.3. Koristite energetske učinkovite uređaje.....	98
8.1.4. Razmislite o alternativnim izvorima energije za grijanje vode.....	99
9. POGLAVLJE - SAVJETI ZA BESPLATNU I JEFTINU UŠTEDU ENERGIJE	100
9.1. Počnite štedjeti od danas	100
10. BONUS POGLAVLJE - SMANJITE SVOJE RAČUNE ZA MANJE OD 1 MINUTE	104
10.1. Dodatni savjeti za manje račune	104

UVOD

Svi mi volimo da nam je dom udoban i ugodan. Naravno, to podrazumijeva odgovarajuću temperaturu tijekom cijele godine, tako da nam je zimi toplo i ugodno, a ljeti svježije i prozračno.

Volite da vam je život jednostavan i zato koristite puno kuhinjskih aparata koji vam olakšavaju pripremu ukusnih obroka i pomažu da usrećite cijelu obitelj.

Zabava je još jedan ključ sretnog doma – televizori i kućna kina, audio sustavi za slušanje glazbe, tableti i računala za svakog člana obitelji danas su sasvim uobičajena pojava u svakoj modernoj obitelji.

A i nema prekrasne kuće bez lijepog vrta ili dobro uređenog dvorišta.

Dvije ili tri kupaonice (ovisno o broju članova obitelji) i bojler koji stalno radi na maksimumu su jednostavno normalna potreba brzog životnog stila današnjice.

Ništa od navedenog nije problematično niti bi se trebalo smatrati luksuzom, ali problem nastaje kada vaš životni stil i, što je još bitnije, vaše navike – iscijede vaš novčanik i obiteljski budžet!

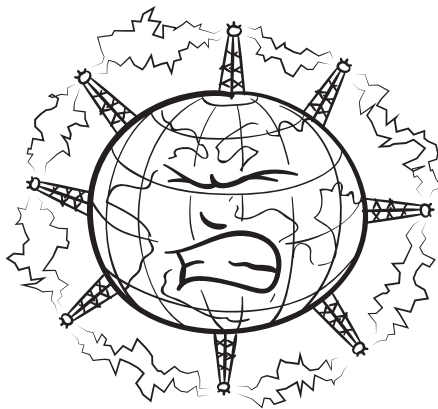

Čini se kao da se računi za struju povećavaju iz mjeseca u mjesec. Jedan očiti razlog je naravno taj što je cijena jedinice električne energije koju danas plaćamo viša nego što je bila prošle i pretprošle godine.

1. POGLAVLJE - UVOD

Ako pogledate svoje račune, vidjet ćete da se i količina električne energije koju troši vaš dom također stalno povećava. To vas ne bi trebalo čuditi ako samo razmislite o svim novim aparatima koje ste nabavili samo u prošloj godini! Jedan po jedan, oni povećavaju vaš račun za struju.

S druge strane, nije moguće pogledati vijesti bez da slušate o nedostatku električne energije ili o potrebi za štednjom energije. Gotovo sve zemlje svijeta imaju problema sa zadovoljavanjem energetske potrebe svog rastućeg stanovništva koje su u stalnom porastu. A jednostavna je ekonomska činjenica da kada je ponuda nekog proizvoda ili usluge nedostatna – njegova cijena će porasti! Visoki računi nanose ozbiljnu štetu kućnim budžetima i normalno je da ljudi traže načine kako uštedjeti energiju i na taj način uštedjeti novac! Velik dio stanovništva također je zabrinut zbog utjecaja koji proizvodnja električne energije ima na okoliš – i zbog toga svoje domove i tvrtke preuređuju tako da budu energetski učinkoviti.

No, neovisno o tome koji su vaši osobni motivi, tražite li samo način da uštedite novac ili želite svojoj djeci pružiti ekološki prihvatljivije okruženje – na pravom ste mjestu.

Moje ime je Adam Bridges i pokazat ću vam kako na najbolji način iskoristiti sva dostupna poboljšanja energetske učinkovitosti uz male ili nikakve troškove – to će vam uštedjeti tisuće kuna!

Knjiga Tesla energy saver ECO će vam pokazati kako svoj dom, bez obzira unajmljujete li ga ili posjedujete, učiniti mjestom na kojem se energija čuva i štedi i gdje ne strahujete od mjesečnog računa za struju!

1. POGLAVLJE - UVOD

Postoji toliko besplatnih ili jeftinih poboljšanja uz koja će vaš dom biti jednako ugodan kao i dosad, ali uz 30-50%* niže račune!

Ako ste spremni samo malo promijeniti svoj životni stil – kako biste osigurali da vaši računi za struju budu manji i doprinijeli zdravijem okolišu – onda mi se pridružite na ovom putovanju!

Knjiga Tesla energy saver ECO će istinski preobraziti vaše kućanstvo i učiniti vaš život ugodnijim – počnite planirati odredište vašeg sljedećeg putovanja, na koje ćete otići zahvaljujući novcu koji će vam uštedjeti knjiga Tesla energy saver ECO :)!

S poštovanjem,

Adam Bridges

2. POGLAVLJE

DOBROBITI TESLA ENERGY SAVER ECO KNJIGE

2.1. Četiri najbitnije prednosti

Prije nego što započnete s uvođenjem bilo kakve promjene, lijepo je znati što ćete njome dobiti. A to je stvarno lak zadatak jer vam energetske učinkovit dom donosi toliko prednosti!

Većina ljudi ne poduzima ništa po pitanju energetske učinkovitosti iz više razloga:

- Možda niste ni svjesni da **MOŽETE** uštedjeti na računima za struju.
- Možda mislite da energetska učinkovitost zahtijeva skupa ulaganja kakva si trenutno ne možete priuštiti.
- Možda zapravo ni ne znate koji su **VELIKI** potrošači energije u vašem domu.
- Možda mislite: ako potrošite – morate i platiti!
- Ili jednostavno smatrate da dovoljno zarađujete i da si možete priuštiti plaćanje računa...

Što god sada mislili – siguran sam da će se kad pročitate i uvidite koristi Tesla energy saver ECO knjige – vaš stav sigurno promijeniti!

Krenimo s onim najočitijim. **NOVCEM.**

2.1.1. Ušteda novca

Različite statistike daju različite procjene o tome koliko poboljšanja koja dovode do uštede energije zapravo smanjuju vaše račune za struju.

Ali sve se one slažu da navike štednje energije koje iziskuju manja ili nikakva ulaganja smanjuju vaš račun za struju za minimalno **30%**!

Ušteda na energetski učinkovitom domu i računima za struju kreće se u rasponu od 30 do 80% iznosa vašeg mjesečnog računa za struju!

Kada ovo preračunamo, izgleda otprilike ovako:

Prosječan dom površine od 60 do 100 m²
troši oko 750 kuna struje mjesečno.

Uračunajte očekivanu uštedu od 30-80% i dobit ćete od 220 do 600 kuna manji mjesečni račun.

U samo jednoj godini – možete uštedjeti od 2700 do 7200 kuna!

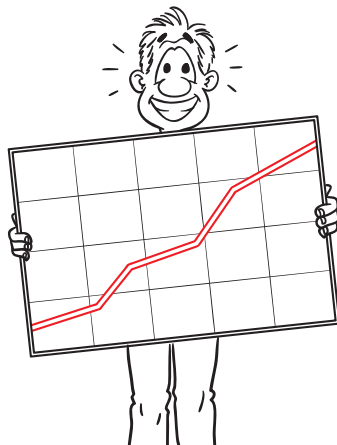
Samo zamislite što sve možete učiniti s ovim dodatnim novcem u vašem obiteljskom budžetu! I budite iskreni – neovisno o tome imate li trenutno financijskih poteškoća ili vam je život dobar i imate financijsku slobodu – zar ovo ne zvuči fantastično???

Zašto biste nešto toliko plaćali ako ne morate!?

2.1.2. Vaša ušteda će rasti iz godine u godinu

Kada ulažete u energetska učinkovitost vašeg doma, to je uistinu dugoročna investicija. Ali što to zapravo znači?

Za početak, možete očekivati da će vaša ušteda kontinuirano rasti, baš poput izvrsnog ulaganja u dionice ili rastućih kamata na ušteđevinu u banci.

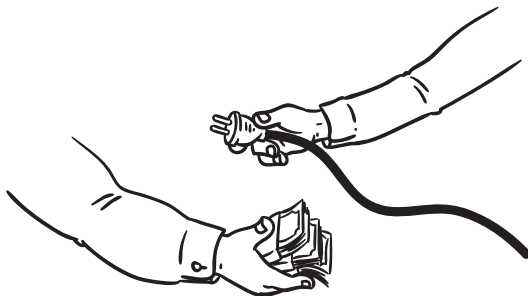
Ovo se događa iz različitih razloga, istaknut ću samo neke od njih:

1. Cijena struje samo raste

Svi smo bolno svjesni činjenice da godinu za godinom svi računi, uključujući i one za struju, samo rastu! Neovisno o tome je li kod vas tržište električne energije liberalno i možete birati između više distributera ili je proizvodnja struje u rukama države, u svim zemljama računi za struju bilježe enorman porast. Ako imate dobro pamćenje ili vodite detaljnu evidenciju o računima koje plaćate – samo usporedite iznose unutar zadnjih deset godina... Mogu se kladiti da vam je struja poskupjela za najmanje 50%!

Tužna je istina da izvora energije koji se koriste za proizvodnju struje na svijetu jednostavno nema dovoljno. Kad se javi povećana potražnja za resursom kojeg nema u dovoljnim količinama, naravno da će i njegova cijena porasti. Pored toga, brojne su države, suočene s manjkom kapaciteta za proizvodnju dovoljnih količina struje za svoje građane, primorane uvoziti struju iz drugih zemalja. Ovo također čini tržište energije nestabilnim i povećava cijenu jedinice električne energije.

Zato će, godinu za godinom, kada struja bude sve skuplja – ako štedite 30 ili 50% energije koju vaš dom trenutno troši, vaša ušteda također biti veća!

2. Manja ulaganja, veće uštede

U ovoj knjizi pronaći ćete puno savjeta kako bez ikakvih troškova uštedjeti energiju, neka jeftina rješenja, kao i investicije koje se dugoročno stvarno isplate.

Zato ćete, ako se odlučite za manja ulaganja kako biste imali energetske učinkovit dom, u prvim mjesecima morati potrošiti recimo oko 750 kn. Tako u prvoj godini uz ulaganje od 750 kn možete postići godišnju uštedu od 2700 do 7200 kuna.

No, ovo je obično jednokratna investicija. Zato ćete tijekom idućih godina bez ikakvih ulaganja štedjeti sve više!

3. Promjene u životnom stilu

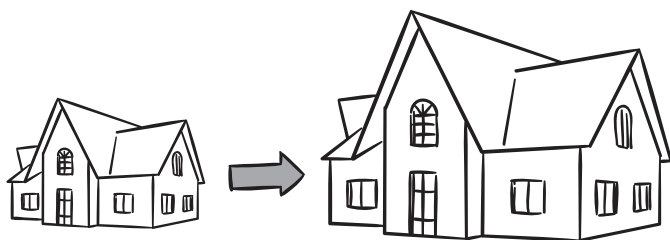
Jedna tako velika promjena kao što je postizanje energetske učinkovitosti doma definitivno se ne ostvaruje samo jednim potezom... Na početku ćete možda samo promijeniti neke navike, kao što ću opisati kasnije u knjizi, i bez ikakvih financijskih izdataka možete gledati kako se vaši mjesečni računi počinju topiti!

Ovo će vas možda potaknuti da promijenite, na primjer, rasvjetu u svome domu i uštedite još više! Zatim izolaciju i tako dalje... Svaka nova stvar koju uvedete u svoj dom u sklopu projekta energetske učinkovitosti samo će povećati vašu uštedu i dodatno smanjivati vaš račun za struju, mjesec za mjesecom.

2.1.3. Povećana vrijednost vašeg doma

Ovo je osobito važno vlasnicima nekretnina, ali može koristiti i onima koji žive u unajmljenim nekretninama.

Prvo, marketing :). Svima nam je jasno koliko je danas marketing važan. Zato, ako jednom planirate prodati svoj dom – koji ćete oglašavati kao energetske učinkovite – to će sasvim sigurno povećati njegovu vrijednost i omogućiti vam da postignete višu cijenu! Samo pogledajte tržište nekretnina na internetu ili porazgovarajte sa zastupnikom za prodaju nekretnina – i brzo ćete uvidjeti da se energetske učinkovite nekretnine prodaju po većim cijenama i brže od ostalih! Ovo nije iznenađujuće. Sve više ljudi postaje ekološki osviješteno i ušteda energije im je važna.

Drugo, vaš dom ne samo da će biti ekološki prihvatljiv, već će i troškovi održavanja te razine komfora biti manji. Uveste ćete poboljšanja koja su dobra za okoliš, izgledat će dobro potencijalnim kupcima na papiru i u stvarnosti i, što je najvažnije, uštedjet ćete im novac!

Jer, ako ćemo iskreno, tko ne bi htio imati manje račune, zar ne?

Tako će projekti za energetska učinkovitost koje ćete pronaći ovdje znatno povećati vrijednost vašeg doma.

Čak i ako ne živite u vlastitoj nekretnini – također možete profitirati. Prvo, zato što plaćate račune u svom unajmljenom domu pa je u vašem interesu da oni budu što manji. Neovisno o tome koje projekte uštede energije odlučite provesti, vaši računi će se smanjiti i na taj način ćete uštedjeti.

S druge strane, možete uštedjeti na preinakama koje želite provesti kako biste postigli veću energetska učinkovitost. Budući da većina njih daje trajne rezultate, s vašim stanodavcem biste trebali biti u mogućnosti pregovarati o različitim opcijama: da stanodavac podmiri troškove preinaka jer će mu one povećati vrijednost nekretnine, da neke troškove podijelite ili da stanodavac oduzme iznos troškova od iznosa vašeg mjesečnog najma.

2.1.4. Pomozite Zemlji

Energetski učinkoviti domovi doprinose našim nastojanjima da spasimo naš planet i smanjimo onečišćenje. Za proizvodnju električne energije koriste se različita fosilna goriva. Taj proces je jedan od najsmrtonosnijih zagađivača, koji našoj Zemlji kontinuirano nanose nepopravljivu štetu. Elektrane su najveći izvor stakleničkih plinova – najvećeg neprijatelja našeg ozonskog omotača. Manja potrošnja i štedljivo raspolaganje strujom – pomoći će Zemlji da se oporavi.

Također imajte u vidu da elektrane koje koriste fosilna goriva, uglavnom naftu i ugljen, koriste resurse koji su neobnovljivi. Oni će se s vremenom iscrpiti i zato je štednja energije toliko važna.

Energetski učinkovit dom pruža bolje životno okruženje, ne samo van vašeg doma, već i u njemu. U sljedećim poglavljima vidjet ćete kako se smanjuje vlažnost i poboljšava kvaliteta zraka u vašem energetski učinkovitom domu.

Da sažmemo, dobrobiti energetske učinkovitog doma su brojne i imaju veliku vrijednost. Uštedjet ćete tisuće kuna svake godine, ta ušteda će se povećavati iz godine u godinu, a vrijednost vaše nekretnine će narasti. Svojoj obitelji ćete omogućiti zdravije životno okruženje i pomoći ćete Zemlji da se oporavi.

Pa pogledajmo kako!

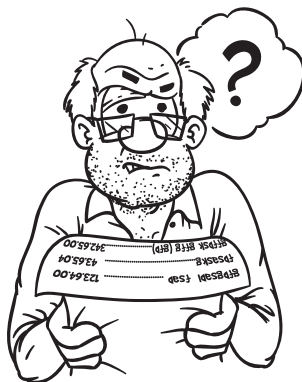
3. POGLAVLJE

ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

3.1. Potrošnja energije u vašem domu

Cijena koju mjesečno plaćate za struju ovisi o dva glavna faktora:

- količini struje koju potrošite
- cijeni obračunske jedinice struje (kWh).

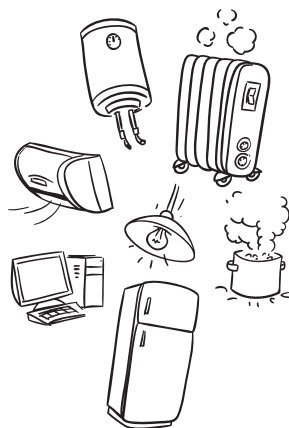
Od ova dva faktora, zapravo možete kontrolirati samo prvi – potrošnju energije u vašem domu. U manjoj mjeri možete utjecati i na drugi faktor, pod uvjetom da u vašoj općini postoji mogućnost odabira između više opskrbljivača električnom energijom. Ako imate mogućnost izbora, onda trebate razmotriti sve dostupne opcije i odabrati onu koja vam najviše odgovara (i koja je najjeftinija, naravno).

3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

Ovdje ćemo se usredotočiti na prvi faktor, kako srezati potrošnju struje, a da vaš dom pritom ostane jednako ugodan za život.

No, krenimo od početka. Da biste razumjeli kamo odlazi vaš novac i zašto su vam računi tako visoki, trebate znati koji su veliki potrošači energije u vašem domu. U prosječnom kućanstvu potrošnja struje je obično raspoređena ovako:

- Grijanje: 45%
- Hlađenje: 9%
- Topla voda: 18%
- Rasvjeta: 9%
- Računala i elektronika: 6%
- Kuhanje: 4%
- Hladnjak: 4%
- Ostalo: 5%

Ove podatke je dobro znati, jer ćete tako saznati na koja područja trebate obratiti pažnju i koje vam točno aktivnosti prazne novčanik.

Ali prije nego što krenemo sa savjetima kako uštedjeti energiju, morate razumjeti još jednu važnu stvar – zašto su vam računi tako visoki.

3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

Biste li mi povjerovali kad bih vam rekao da vaši računi zapravo ne odražavaju količinu struje koju zapravo trošite? Bez brige – ne pričam o nekakvoj teoriji urote ni o tome da vas vaš elektrodistributer pljačka. Radi se o jednostavnoj činjenici – 25% sve energije u vašem domu se gubi! To je doslovno bacanje novca kroz prozor!

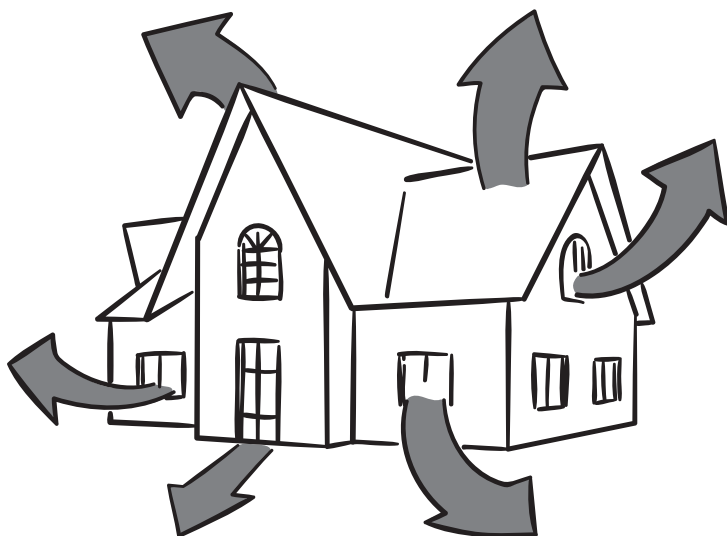

Četvrtina iznosa računa koji plaćate je izgubljena energija koju uopće ne potrošite. Ako se pitate kako je to moguće – odgovor je jednostavan: Pogledajmo velike potrošače energije – kao što su grijanje, hlađenje i klimatizacija. Ako živite u starijoj kući ili stanu i ako ih dugo niste renovirali, promijenili prozore i vrata, krov, izolaciju itd., vaš gubitak energije može iznositi preko 25%!!!

3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

Curenje zraka kroz prozore, vrata i krov može uzrokovati gubitak do 50% topline! Na istim mjestima se gubi i rashlađeni zrak iz klimatizacijskog uređaja ljeti. Ovo su samo manji primjeri, što ću detaljnije pojasniti u idućim poglavljima. Moći ćete vidjeti koliko točno energije troše različite aktivnosti i uređaji te kako to iskoristiti.

No, kako je svaki dom različit, morat ćete saznati na koje točno načine gubite energiju u svom domu. To je najvažnije, jer tek kad ustanovite na kojim mjestima vam curi energija, moći ćete se usredotočiti na njihov popravak kako biste si osigurali veće uštede energije.

3.2. Koraci za samostalnu procjenu gubitka energije u vašem domu

Postoje brojne metode kako utvrditi na kojim se mjestima u vašem domu gubi energija, ali ovdje ću vam pokazati kako to jednostavno možete sami provjeriti.

Napomena: Postoje profesionalci koji vam mogu napraviti kompletnu procjenu gubitka energije u vašem domu koristeći modernu opremu i odgovarajuću metodologiju, ali budući da to morate platiti, trebate odlučiti želite li to učiniti odmah ili ostaviti za kasnije.

Kako biste samostalno napravili procjenu, jednostavno napravite plan na temelju koraka koje ću sada podijeliti s vama. Odvojite vrijeme za samostalnu inspekciju vašeg doma, pripremite popis svih koraka i točaka koje ćete procjenjivati, a na popisu ostavite mjesta i za bilješke o vašim otkrićima.

Pobrinite se da temeljito pročete sve stavke s popisa, neovisno o tome u kakvom je stanju vaš dom. Možda će vas iznenaditi da čak i novi ili nedavno renovirani stambeni objekti mogu biti manje energetske učinkoviti nego što ste se nadali. Čak i u najkvalitetnijim domovima, građenima tako da štede energiju – može biti stvari koje treba poboljšati.

3.2.1. KORAK 1 – OTKRIJTE NA KOJIM MJESTIMA SE GUBI TOPLI/HLADNI ZRAK

Prvi korak u samostalnoj procjeni usmjeren je na jedan od najvećih problema u svakom domu, mjesta na kojima curi topli i hladni zrak. Jednostavno rečeno, ovo su mjesta na kojima puštate da vam novac odleti kroz prozore ili vrata vašeg doma. Gubitak energije curenjem zraka u prosječnom domu iznosi oko 20%.

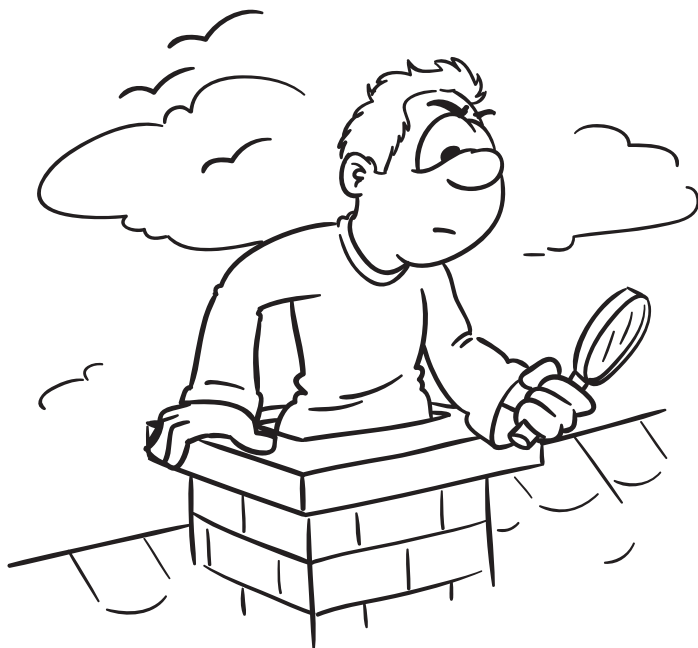
Dakle, za ovaj korak trebate provjeriti sljedeće:

Sva mjesta unutar vašeg doma koja potencijalno propuštaju zrak, kao što su spojevi između podova i zidova te zidova i stropova. Također trebate provjeriti curi li igdje s vanjske strane vašeg doma, osobito na mjestima na kojima se spajaju dva različita materijala. Ostala mjesta koja trebate provjeriti su prozori, vrata, vodovodne i električne instalacije, prekidači i utičnice. Ako imate kamin, provjerite poklopac iznad ložišta.

Korak 1.1 Van kuće – vizualna procjena

Tijekom vanjske provjere vašeg doma posebno morate obratiti pažnju na mjesta na kojima se spajaju dva različita materijala. Trebate provjeriti sljedeće točke:

- Sve vanjske kutove
- Vanjske slavine za vodu
- Sva mjesta na kojima se spajaju zidovi i dimnjaci
- Sva područja na kojima se spajaju temelji kuće i dno vanjskog zida

Korak 1.2 Kontrolne točke unutar vašeg doma

Najveći dio procjene se zapravo provodi unutar vašeg doma. Ovdje uključite sve stavke s popisa ispod koje se odnose na vas. Pogotovo obratite pažnju na bilo kakve eventualne pukotine ili vidljive rupe, jer se kroz njih gubi topli/hladni zrak.

Trebate provjeriti sljedeće točke:

- Sve okvire vrata i prozora
- Sve električne utičnice
- Sve prekidače
- Ulaze električnih i plinskih instalacija
- Ulaz u potkrovlje
- Spojeve podova i zidova
- Poklopce ložišta kamina na spoju s dimnjakom
- Zidne ili prozorske klimatizacijske uređaje
- Sve televizijske, internetske i telefonske kabele
- Sve ventilatore i ventilacijske otvore

3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

Tijekom vaše procjene posebno obratite pažnju na brtvila i trake za izolaciju protiv atmosferskih utjecaja – provjerite jesu li propisno namješteni, ima li rupa i pukotina te u kakvom su stanju. Provjerite vrata i prozore i pogledajte prijanjaju li sva vrata u vašem domu kako treba kada se zatvore.

Prozore i vrata pregledajte vrlo detaljno. Lagano ih prodrmajte, a ako se pomaknu, znači da možda propuštaju zrak. Također provjerite oko svih okvira vrata i prozora prolazi li igdje dnevna svjetlost, jer to može značiti da ta vrata ili prozor puštaju zrak.

Različite metode kako provjeriti curi li igdje zrak

Postoje različite „uradi sam“ metode pomoću kojih možete napraviti dobru procjenu svih navedenih točaka, a neke od njih uključuju:

Test pod pritiskom

Kućni test pod pritiskom nije teško izvesti, a može biti od velike pomoći pri detektiranju pukotina i propusnih točaka koje bi vam inače promakle. Ovaj test najbolje je izvesti kad je vani hladno i vjetrovito.

Evo što trebate napraviti:

- Isključite sve aparate sa sagorijevanjem koje imate u vašem domu, kao što su plinske peći i bojleri.
- Zatvorite sve prozore, vrata i dimnjake.
- Svi ispušni ventilatori trebaju biti usmjereni prema van, ili upotrijebite veliki prozorski ventilator da isiše zrak iz prostorija.
- Sada možete upotrijebiti mirisni štapić ili bilo što slično i proći njime oko svih kontrolnih točaka koje smo gore naveli. Ako dim negdje zatreperi, bude isisan iz prostorije ili usisan u nju, na tom mjestu curi zrak.

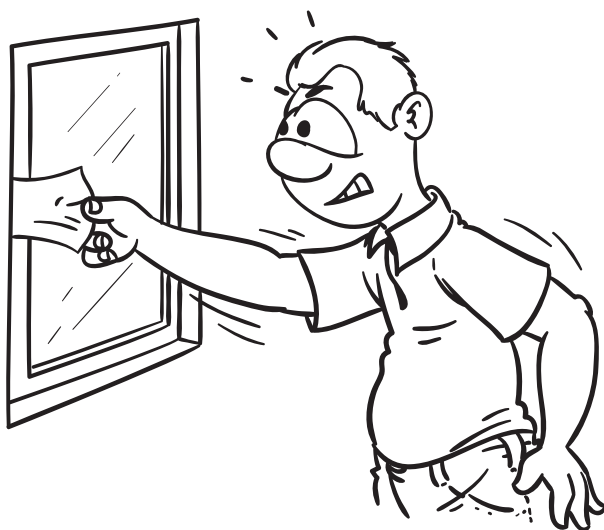
3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

Postoje i druge, slične metode za provjeru propusnih mjesta:

- Smočite ruku i prođite njome preko mjesta koja želite provjeriti. U slučaju propuha ili curenja zraka – na ruci ćete osjetiti hladnoću.

- Po noći upotrijebite baterijsku svjetiljku da provjerite sve potencijalne točke curenja dok netko od vaših ukućana provjerava kuću izvana. Kroz velike pukotine će se vidjeti zrake svjetla, no ovo nije najbolja metoda za detektiranje sitnih pukotina kroz koje curi zrak.

- Uzmite papirnatu novčanicu i zatvorite vrata ili prozor preko nje. Ako ju možete izvući bez da ju morate jače povući ili da ju poderete, to znači da na tom mjestu prolazi zrak.

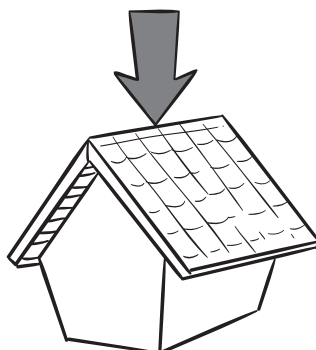
3.2.2. KORAK 2 – PROVJERITE IZOLACIJU

Dobra izolacija je jedan od najboljih načina da se sačuva energija u vašem domu i o ovome ću detaljnije pisati u idućim poglavljima.

Ipak, pogledajmo što sve trebate provjeriti, pogotovo ako živite u starijoj kući.

Krovnna izolacija

Prvo trebate provjeriti izolaciju krova. Neispravna krovnna izolacija uzrokuje značajan gubitak zagrijanog ili rashlađenog zraka, zato je prvo mjesto koje trebate provjeriti vaše potkrovlje. Ako u potkrovlju imate bilo kakve otvore za npr. cijevi, ispuhe ili dimnjak, provjerite jesu li dobro zabrtvljeni i izolirani. Ako nisu – stavite ih na popis popravaka i neka vam to bude prioritet. Ovo je vrlo jeftin postupak koji možete izvesti sami, bez majstora i puno potrošenog novca i vremena.

3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

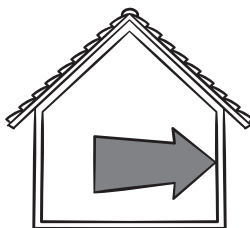
Još jedna stvar koju trebate provjeriti u potkrovlju je postojeća krovna izolacija, pogotovo postoji li ikakva parna brana (izolacija koja se uglavnom koristi za parne brane su plastične folije pričvršćene na izolaciju od staklene vune). Ako vaša postojeća izolacija nema parnu branu, to možete smatrati još jednim projektom za uštedu energije. Nanošenje hidroizolacijskog premaza na zidove potkrovlja može biti dobra i jeftina zamjena za parnu branu. Ovaj korak je važan jer ako ima puno vlage, ona s vremenom uništava ugrađenu izolaciju. Pored toga, vlaga ne samo da će vam oštetiti izolaciju, već može oštetiti i konstrukciju kuće. Ako vaše potkrovlje ima bilo kakav sustav ventilacije, pobrinite se da izolacija ne prekriva ventilacijske ispuhe, jer je protok zraka jako bitan.

Ako nemate nikakvu krovnu izolaciju, obavezno razmislite o činjenici da 20-30% toplog ili hladnog zraka može iscuriti kroz krov! Taj novac je doslovno bačen u vjetar!

Izolacija unutarnjih zidova

Ako niste profesionalac, ovaj korak nije lako izvesti. Postoji posebna oprema i metodologija kojom se utvrđuje je li vam u zidove ugrađena izolacija i koje vrste. Ako je vaš dom noviji, tvrtka koja je izvodila građevinske radove bi trebala imati te podatke. Ako želite da vam ovo obave profesionalci – onda je najbolje da zatražite termografsko snimanje – ono će vam dati sve potrebne informacije.

Za samostalnu procjenu možete uzeti dvije točke koje ćete provjeriti: odaberite jedan zid s utičnicom ili neki skriveni dio zida u kojem možete izbušiti rupicu (npr. iza namještaja).

Ako se odlučite za prvu varijantu, zid s utičnicom, prvo se pobrinite da kroz zid ne teče struja (pripazite da isključite pravi osigurač na razvodnoj ploči).

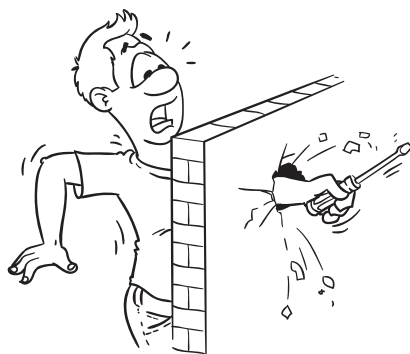
Sigurnosna mjera* Prije nego što nastavite, testirajte utičnicu bilo kojom električnom napravom, uključite lampu ili bilo kakav uređaj koji radi na struju da budete sigurni da u utičnici stvarno nema struje.

3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

Kad ste sigurni da je struja isključena, odvijte i uklonite poklopac utičnice na kojoj ste odlučili provesti testiranje. Zatim upotrijebite tanku, dugu šipku, odvijač ili nešto slično i probušite rupu u zidu. Bilo kakav predmet s kukom na vrhu će vam dobro doći da izvučete nešto izolacijskog materijala iz zida, tako da možete dobro proučiti u kakvom je stanju postojeća izolacija. Kad ovo budete radili – ako vaš zid ima dobru izolaciju, trebali biste osjetiti otpor dok probijate zid.

Istu metodu možete primijeniti na drugom mjestu, dijelu zida iza namještaja. Rupu možete napraviti na isti način i provjeriti ima li otpora pri bušenju, a ako je moguće, možete pogledati i je li zid zapunjen ikakvom izolacijom.

Nažalost, ako ne možete izvući komadić izolacije iz zida kako biste ju pregledali, ovaj korak će vam samo otkriti jesu li vaši zidovi izolirani ili ne.

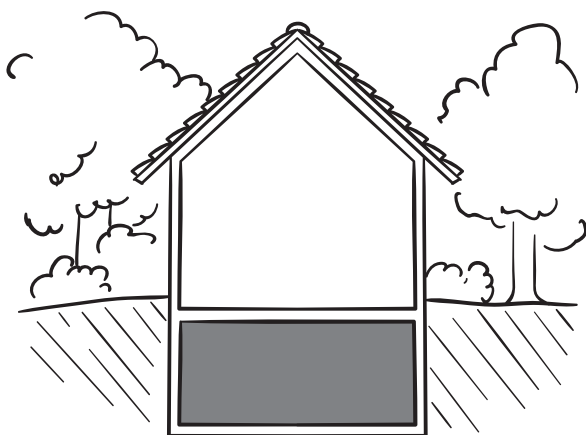

Provjera izolacije podruma

Ako vaš dom ima podrum, morate provjeriti je li dobro izoliran.

Baš kao i životni prostor i krov, i vaš podrum mora imati izolirane zidove i pod.

Osobito pripazite ako u podrumu imate kućanske aparate i sustav za grijanje i hlađenje. U tom slučaju provjerite curi li igdje zrak i jesu li sve cijevi i odvodi izolirani kako treba. Ako u podrumu imate bilo kakav sustav za zagrijavanje vode, peć za grijanje ili slično, oni također moraju biti izolirani – zato i njih stavite na popis točaka koje trebate provjeriti.

3. POGLAVLJE - ZAŠTO SU VAŠI RAČUNI ZA STRUJU TAKO VISOKI

Ako je vaš podrum direktno ispod stambenog prostora u vašoj kući, pobrinite se da podrumski strop ima jaču izolaciju od poda u gornjem stambenom prostoru. Dobra izolacija stropa podruma čuva energiju u vašem domu.

Ako niste sigurni kakvu vrstu izolacije imate i kakva izolacija je potrebna da bi se štedjela energija – minimalne standarde za vaše područje ili državu obično možete besplatno pronaći na internetu. Ministarstvo energetike, gospodarstva ili okoliša obično ima ove podatke za vaše područje.

3.2.3. KORAK 3 – PROCJENA SUSTAVA GRIJANJA I HLAĐENJA

Sustavi i oprema za grijanje i hlađenje vašeg doma su ogromni potrošači energije. Tu je pravilno održavanje presudan korak u očuvanju energije. U idućem poglavlju objasniti ću kako ovi sustavi troše energiju i što možete učiniti da je sačuvate, no prvo trebate procijeniti u kakvom su stanju.

Da biste to napravili, trebate slijediti upute za uporabu uređaja koje ste ugradili u vaš dom. U uputama pogledajte koliko često ih trebate osobno provjeravati ili pozvati servisere da ih pregledaju ili servisiraju. Većina sustava za grijanje i hlađenje ima propisan godišnji ili polugodišnji servis – zato za početak provjerite je li vaš sustav propisno održavan, u skladu s uputama proizvođača.

Ako koristite bilo kakvu vrstu peći, provjerite kada su zadnji put zamijenjeni filteri i kada je zadnji put obavljeno čišćenje dimnjaka.

Osobito obratite pažnju na sve cijevi i odvode za grijanje i hlađenje. U njima se može nakupiti prašina ili mogu imati napuknuća kroz koja curi zrak. Pobrinite se da su sve cijevi propisno izolirane, osobito ako su instalirane u dijelovima kuće koje ne grijete i ne hladite.

3.2.4. KORAK 4 – PROCJENA RASVJETE

Veliki dio iznosa na vašem računu za struju odlazi na rasvjetu – on može iznositi 6-10% ukupne potrošnje energije. S druge strane, rasvjeta je područje u kojem možete postići značajne uštede! Zato za potrebe samostalne procjene obavezno na svoj popis stavite sve žarulje i rasvjetna tijela. Ovo je najbolje obaviti sobu po sobu, da budete sigurni da niste ništa zaboravili.

Za svaku kontrolnu točku (žarulju) koju provjeravate zapišite koji je tip: obična, fluorescentna, LED itd. Ovo će vam pomoći u sljedećim koracima.

Za potrebe ove provjere, za svaku prostoriju u vašem domu također zabilježite koristite li bilo kakvu vrstu naprave za smanjenje/kontrolu rasvjete, kao što su senzori, regulatori jačine itd.

3.2.5. KORAK 5 – PROCJENA KUĆANSKIH APARATA I ELEKTRONIČKIH UREĐAJA

Ukupna potrošnja kućanskih aparata i elektroničkih uređaja može činiti oko 10-20% iznosa na vašem računu za struju.

Njihovo pametno i štedljivo korištenje može prepoloviti njihovu potrošnju energije! Da biste znali koje savjete za uštedu energije možete primijeniti u svom domu, u ovom koraku samostalne procjene trebate popisati sve aparate i elektroničke uređaje u vašem domu. Taj popis će vam ujedno biti i popis točaka koje trebate provjeriti.

Za svaki uređaj pokušajte saznati kojem energetsom razredu pripada i zabilježite to na vašem popisu.

Napomena*: Energetski razred dodjeljuje proizvođač pa kuhinjski aparati, na primjer, imaju naljepnicu s oznakom energetskog razreda, a on je naznačen i u uputama koje dobijete s uređajem.

Još jedan podatak koji trebate zapisati je procjena vremena – koliko često koristite određeni uređaj ili koliko je često uključen u električnu mrežu. Ovaj podatak će vam biti koristan za planiranje štednje energije. Kao i za sve ostale korake, detalji kako uštedjeti energiju na kućanskim aparatima i elektroničkim uređajima biti će opisani u kasnijim poglavljima.

3.3. Kako koristiti podatke koje ste dobili procjenom

Nakon što ste obavili samostalnu procjenu, trebali biste imati grubu sliku o tome gdje vaš dom gubi najviše energije. Ali, budući da vam još nisam otkrio kako na ovim mjestima uštedjeti energiju, spremite ove podatke za trenutak kad počnete planirati projekte štednje energije.

Prikupljeni podaci biti će najbolji temelj za izradu takvog plana jer će vam pokazati koji su vam prioriteti i koje velike uštede možete postići uz manja ulaganja. Naravno, možda ćete se susresti i s gubitcima energije za koje su potrebni veći izdatci, ali, čak i ako je tako, uvijek je bolje znati unaprijed.

Da sažmemo, kako biste svoj dom učinili energetske učinkovitim, morate znati koji su najveći potrošači energije u njemu.

Kad to otkrijete – morate provjeriti imate li gubitke energije u vašem domu. Kako biste to napravili, možete unajmiti profesionalca da obavi pregled i procjenu ili možete primijeniti korake za samostalnu procjenu opisane u ovom poglavlju.

Rezultati procjene svih navedenih točaka u kući su izvrstan temelj za planiranje projekta štednje energije jer otkrivaju mjesta na kojima ima mjesta za poboljšanja. Prikupljeni podaci bit će iskorišteni kako bi se na najbolji način primijenili savjeti za štednju energije opisani u ovoj knjizi.

GRIJANJE I HLAĐENJE/ KLIMATIZACIJA

4.1. Najveći potrošači energije

Sustavi za grijanje i hlađenje zraka su najveći potrošači energije u vašem domu. Prema većini procjena, grijanje i hlađenje čine 54% iznosa vaših računa, što ih čini prioritetom na vašem popisu za štednju energije!

Ako želite uštedjeti na računima za struju, uvođenje učinkovitog sustava grijanja samo po sebi nije dovoljno. Možda imate peć ili centralno grijanje na plin, struju, drvo ili loživo ulje – ali u smislu uštede, nije dovoljno usredotočiti se samo na uređaje za grijanje, već morate svoj dom sagledati kao cjelinu.

Za energetski učinkovit dom potrebno je sljedeće:

- Odabrati sustav grijanja/hlađenja koji zadovoljava vaše potrebe i prikladan je za područje u kojem živite.
- Osigurati da su svi dijelovi sustava energetski učinkoviti i da uvijek funkcioniraju kako treba.
- Osigurati da se zrak koji grijete/hladite zadržava u životnom prostoru (smanjiti gubitak toplog/hladnog zraka).

4. POGLAVLJE - GRIJANJE I HLAĐENJE/KLIMATIZACIJA

Ako se sjećate što sam rekao u prethodnom poglavlju, topli/hladni zrak doslovno može pobjeći iz vašeg doma kroz brojna propusna mjesta. Tako se može izgubiti do 25% toplog/hladnog zraka – što doslovce znači da bacate novce u vjetar! Zato ću vam u ovom poglavlju pokazati različite metode i ideje za uštedu na grijanju i hlađenju vašeg doma – mala poboljšanja koja donose VELIKE uštede!

Ne zaboravite da ima vrlo jeftinih preinaka koje ne zahtijevaju trud, a koje možete provesti kako biste već prvi mjesec smanjili svoj račun za struju.

No, ako razmišljate o tome da uložite novac kako biste svoj dom učinili energetski učinkovitim, projekte iz ovog poglavlja stavite na prvo mjesto! Logika je jednostavna, ovo je područje u kojem možete najviše uštedjeti u kratkom roku, a što je još važnije, i na duge staze.

Rezanje potrošnje za grijanje i hlađenje za 20, 30 ili čak 50% zvuči primamljivo, zar ne?

4.2. Sređivanje mjesta koja propuštaju zrak

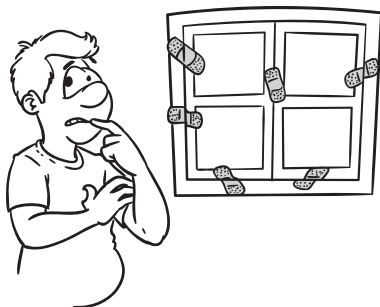
Kako biste spriječili ili bar smanjili curenje zraka iz vašeg doma, primijenite već opisanu metodu samostalne procjene i na taj način odredite sva mjesta kroz koja curi zrak.

Prozori

Sada znate (iz prethodnog poglavlja) kako pomoću običnog mirisnog štapića ili svijeće provjeriti imaju li vaši prozori pukotine i otvore kroz koje puštaju zrak.

Kada saznate na kojim sve mjestima prolazi zrak, napravite plan zatvaranja tih točaka. Prvo biste trebali isplanirati koje vrste popravaka ćete raditi. To će uglavnom ovisiti o trenutnom stanju vaših prozora, njihovoj starosti, stupnju energetske učinkovitosti, broju mjesta koja propuštaju zrak na svim prozorima u kući itd.

Zatim odaberite metodu koja vam najviše odgovara, a ja ću vam ovdje dati nekoliko primjera.

Brtvljenje prozora

Brtvljenje prozora će vam dati dobru zaštitu jer će spriječiti da topli/hladni zrak curi iz vašeg doma. Postupak nije jako zahtjevan i možete ga sami obaviti, ali, naravno, uvijek možete unajmiti majstora da to odradi. Jednostavno odvojite vrijeme za to na temelju broja prozora koje trebate zabrtviti i nabavite potrebni materijal. Što se tiče materijala, možete birati između sljedećih:

- Poliuretanska brtvila se obično smatraju vanjskim brtvilima vrhunske kvalitete koja daju jako dobre rezultate u spajanju različitih vrsta površina (kao metala i stakla, drveta i stakla itd.). Poliuretanska brtvila se mogu koristiti čak i ako nemate nikakvog prethodnog iskustva s brtvljenjem jer je s njima jako lako raditi. Ako planirate koristiti ovaj materijal za vanjske dijelove prozora, također ih trebate i prebojiti, jer ovaj tip brtvila se može rastopiti pod utjecajem sunca.
- Brtvilo od akrilnog lateksa nije baš preporučljivo jer gubi svoje vezivne sposobnosti u uvjetima visoke vlage, a učinkovitost mu se smanjuje i pri promjenama temperature.
- Brtvila od lateksa sa silikonom jako dobro reagiraju na vlagu, zato se često koriste u kupaonicama. Ovaj tip brtvila možete prebojiti.

4. POGLAVLJE - GRIJANJE I HLAĐENJE/KLIMATIZACIJA

- 100% silikonska brtvila se često koriste i imaju mnogo različitih namjena. Njih je vjerojatno najpreporučljivije koristiti jer su vodootporna. No, imajte na umu da neke vrste silikonskih brtvila ne brtve dobro metal i drvo te nisu uvijek najtrajnije rješenje. Ako brtвило namjeravate prebojavati, pobrinite se da odaberete silikonsko brtвило koje se može bojiti.

Savjet za planiranje*

Prvo pokušajte zabrtviti jedan prozor da vidite koliko vremena vam treba, tako da možete planirati u skladu s tim, ovisno o broju prozora koje trebate zabrtviti. Ako planirate raditi vani, također imajte na umu da brtvila ne brtve dobro pri jako niskim temperaturama (nižima od 7 °C) ili ako je vlaga u zraku previsoka.

Pripremite prozor za brtvljenje.

Provjerite imaju li vaši prozori staro brtвило, a ako imaju, prvi korak je njegovo uklanjanje.

Očistite ih i pripremite za brtvljenje.

Prije nanošenja brtvila, pobrinite se da je područje na koje ćete ga nanositi čisto. Uklonite sve ostatke starog brtvila, prljavštine ili boje. Nakon toga operite to područje i pripazite da bude potpuno suho prije nanošenja brtvila.

Nanošenje brtvila. Stavite tubu s brtvilom u pištolj za brtvljenje i pratite upute proizvođača dok izvodite ovaj korak. Ne zaboravite odrezati vrh tube prije nanošenja brtvila na površinu prozora. Za najbolje rezultate nanosite kontinuiranu liniju od jednog do drugog ruba prozora. Debljina sloja ovisi o veličini pukotine ili otvora na prozoru. Kako biste poravnali sloj i uklonili višak mase, možete upotrijebiti bilo kakav drveni štap ili sličan alat.

Ostavite prozore bar jedan dan da se brtvalo potpuno osuši i zatvori sve rupe.

Zaštitite prozore samoljepljivom izolacijskom trakom

Još jedan jednostavan način kako spriječiti curenje zraka kroz prozore je da ih izolirate samoljepljivom izolacijskom trakom. Ovo je vrlo jeftina i jednostavna investicija koja vam može donijeti OGROMNE uštede. Postupak ide ovako:

- Odaberite samoljepljivu traku koju ćete koristiti i kupite dovoljnu količinu za sve prozore koje želite zaštititi (ne zaboravite izmjeriti prozore prije kupovine).
- Očistite prozor na dijelu na koji ćete zalijepiti traku. Upotrijebite vodu i sredstvo za čišćenje. Samoljepljiva traka za izolaciju će duže trajati ako se nalijepi na čistu podlogu.
- Upotrijebite komade trake koji su oko 2,5-3 cm dulji od okvira prozora kako biste bili sigurni da ste ga dobro izolirali.
- Namjestite traku za izolaciju s unutarnje strane okvira i budite sigurni da ste pokrili i gornji i donji utor okvira.
- Odlijepite traku sa stražnje strane i pritisnite ju duž okvira da potpuno prione uz površinu.
- Ponovite ovaj postupak na svim mjestima na kojima prozor dodiruje vanjski okvir.
- Na kraju izmjerite vanjski dio prozora i na isti način zalijepite izolacijsku traku duž vanjskog dijela.
- Ponovo provjerite ima li propuha i curenja zraka. Ako vam je neki dio promakao, i tamo zalijepite izolacijsku traku.

Zaštitite prozore oblogama

Postoje dvije vrste obloga kojima možete spriječiti curenje zraka: prozorski paneli i plastična folija.

Prozorski paneli se obično rade od laganih materijala kao što je aluminij i koriste se za potpunu izolaciju prozora. Moraju savršeno odgovarati dimenzijama vaših prozora jer se na prozore pričvršćuju ljepljivom trakom. Ovo je vrlo učinkovita zaštita jer stvara zračni džep, tako da će, čak i ako vaš prozor ima pukotine ili rupe, topli zrak ostati zarobljen unutra. Ipak, ako ih je potrebno izraditi po narudžbi, to može biti skupa investicija.

Sličan učinak postići ćete ako sve svoje prozore prekrijete plastičnom folijom. Samo izmjerite prozore, izrežite plastičnu foliju i pričvrstite ju samoljepljivom trakom. Pripazite da dobro pričvrstite foliju oko cijelog prozora, tako da topli zrak ne može pobjeći.

Zavjese i sjenila

Još jedan način kako spriječiti curenje zraka je pomoću sjenila i zavjesa na prozorima. Možete ih koristiti odvojeno, ali za najbolje rezultate preporučljivo ih je koristiti zajedno. Postoje posebne vrste višeslojnih sjenila koja daju najbolju zaštitu. Višeslojna sjenila imaju više slojeva materijala koji su ispunjeni zračnim džepovima, čime se postiže bolje očuvanje energije nego pomoću običnih sjenila.

Zavjese su također dobra opcija. Zavjese od debelih i teških materijala pružaju bolju zaštitu. Samo imajte na umu da će zavjese i sjenila sprječavati curenje zraka samo kad su navučeni, a kako svi trebamo sunčevu svjetlost, ovo možda nije najprikladnija zaštita za vaš dom.

Vrata

Slično kao i prozori, i vrata se u nekoj mjeri mogu izolirati. Ako su vaša vrata, pogotovo ulazna, starija, vrlo je vjerojatno da puštaju zrak. Prvo pomoću metoda za otkrivanje propusnih mjesta provjerite dno vrata. Dno se djelomično može izolirati raznim vrstama brtvi za donji dio vrata. Njih je lako ugraditi i osobito se preporučuju za ulazna vrata i vrata koja se često koriste. Kako biste ugradili brtvu, odaberite onu čije dimenzije odgovaraju vašim vratima i jednostavno ju provucite s bočne strane ispod vrata i pričvrstite vijcima. I to je to!

Sljedeće što trebate provjeriti je spoj vrata i vanjskog okvira i tamo potražiti ima li pukotina i rupa.

4. POGLAVLJE - GRIJANJE I HLAĐENJE/KLIMATIZACIJA

Ako ih pronađete – primijenite već opisanu metodu izolacije samoljepljivom izolacijskom trakom (u dijelu o zaštiti prozora) kako biste izolirali mjesta koja propuštaju zrak.

Obratite posebnu pažnju ako vaš dom ima potkrovlje ili ako je spojen s garažom.

Potkrovlje i garaža su obično prostori koje ne grijete niti hladite. Ali oni mogu biti slabe točke vašeg doma kroz koje se gubi puno toplog ili hladnog zraka.

Pobrinite se da vam je zimi potkrovlje dobro izolirano (o izolaciji će više biti riječi u idućim poglavljima) od ostatka kuće. Topli zrak se skuplja ispod stropova i zato je važno da vam zrak nigdje ne curi u potkrovlje. Ako imate vrata za pristup potkrovlju, pobrinite se da su izolirana samoljepljivom izolacijskom trakom, istom onakvom kakvu ste koristili za prozore i vrata. Isto se odnosi na vrata garaže –dobro ih izolirajte kako biste topli zrak zadržali unutra.

Ostalo

Pored ovih očitih mjesta na kojima možemo očekivati curenje zraka, ovisno o sustavu grijanja i hlađenja koji koristite, postoje još neka mjesta u vašem domu na kojima se mogu javiti propuh i curenje zraka. To su: dimnjaci, razne vrste ventilacijskih ispuha, ispusi za rashladne sustave bazirane na evaporaciji itd. No, njih je najbolje prepustiti profesionalcima, jer neprikladno rukovanje može ozbiljno ugroziti vašu sigurnost i zdravlje.

Najbolji savjet je da zamolite profesionalnog servisera idući puta kada vas posjeti da provjeri ima li igdje na opremi za koju je zadužen pukotina i mjesta koja propuštaju zrak te dogovorite njihov popravak.

Napomena: U vašem domu može biti još mjesta koja propuštaju zrak, pogotovo u zidovima, o čemu ću pisati u poglavlju o izolaciji.

4.3. Važnost termostata

Jedan od najučinkovitijih načina da uštedite energiju na grijanju i hlađenju je da imate ugrađen termostat.

Ako ga još nemate – smatrajte to prioritetom vašeg projekta uštede energije. Čak i ako nemate centralno grijanje, postoje razne naprave s brojačima (timerima) koje možete kupiti za različite sustave grijanja.

Ako već imate instaliran termostat – ovdje ćete pronaći savjete kako ga najbolje iskoristiti za čuvanje i štednju energije.

- Nikad ga ne namještajte na istu temperaturu

Većina termostata ima ručne i automatske postavke pomoću kojih možete odrediti što vam najbolje odgovara. Velika pogreška koju ljudi često rade je da ostavljaju istu temperaturu cijeli dan ili čak tjednima!

4. POGLAVLJE - GRIJANJE I HLAĐENJE/KLIMATIZACIJA

Naravno, prvo morate odrediti temperaturu pri kojoj je u vašem domu ugodno. Kad to napravite – spustite temperaturu na termostatu za samo 1 stupanj i promatrajte što se događa! Ako spustite temperaturu za samo 1 ili 2 stupnja, možete uštedjeti 2 do 3% na grijanju! A vjerojatno nećete osjetiti nikakvu razliku i bit će vam jednako ugodno. Isto vrijedi i ako povišite temperaturu hlađenja za 1 ili 2 stupnja.

Također nikada ne biste trebali ostavljati istu temperaturu danju i noću – temperatura bi noću trebala biti znatno niža ili biste trebali potpuno isključiti grijanje.

Također pokušajte ručno namjestiti brojač na termostatu da snizi temperaturu grijanja tijekom nekih dijelova dana. Zapamtite – svaki stupanj manje, čak i tijekom kratkih vremenskih perioda, nećete osjetiti, ali može imati ogroman utjecaj na vaš račun!

Kad ste na poslu i kad nikoga nema kod kuće, namjestite brojač vremena da uključi grijanje prije vašeg dolaska.

Ne zaboravite da termostati nisu pametni – ne korigiraju automatski temperaturu ovisno o tome koliko je visoka ili niska temperatura vani. To vi morate napraviti.

- Korištenje ventilacije

Većina termostata obično ima opciju grijanja, hlađenja i ventilacije.

U smislu uštede, opcija ventilacije doslovno prazni vaš novčanik bez ikakvog razloga! Kontrolna ploča obično ima opcije auto ili on za ventilaciju. Ako odaberete on, zrak će stalno cirkulirati, što troši puno struje bez ikakve potrebe.

Koristite ventilaciju samo u određenim situacijama, recimo, kad trebate svježeg zraka, nakon kuhanja ili kad vam zagori ručak :). Za sve ostalo koristite izdvojenu stropnu ili slične vrste ventilacije u prostorijama u kojima vam je potrebna cirkulacija zraka.

- Programirajte termostat

Mudro je uložiti vrijeme i novac u nabavu termostata koji ima izbor različitih programa. Ti programi mogu biti dnevni, noćni, za radne dane, vikende, jako hladne dane, vrlo sunčane dane (zimi i ljeti), za večernje izlaske, praznike itd.

Korištenje različitih programa je presudno za uštedu energije. Oni vam omogućuju udobnost dok ste kod kuće i uštedu energije dok ste odsutni. Mnogi termostati imaju unaprijed ugrađene programe za periode kad ste budni, kad spavate, kada niste kod kuće itd., a vi samo trebate namjestiti željenu temperaturu za svaki program. Možda se čini da baratanje termostatom zahtijeva puno truda i vremena – ali samo se tako čini. Jednom kad programirate svoj termostat, jednostavnim pritiskom gumba možete uštedjeti do 10% na vašim računima!

4.4. Okrenite prirodu u svoju korist

Uređenje vanjskog prostora

Jeste li ikada razmislili o tome kako vam okoliš može pomoći da uštedite na računima za struju? Ovo ne zvuči previše logično, ali zapravo je stvarno tako.

Brojne studije su pokazale da uz pomoć planski posađenog drveća oko vašeg doma možete uštedjeti do 25% na režijama! Ovo je moguće iz puno razloga. Prvi je najočitiji – hladovina. Drveće pruža hlad u ljetnom periodu, zbog čega je temperatura u kući 3 do 6 stupnjeva niža. Tako ćete uštedjeti na hlađenju svog životnog prostora. Ako imate i biljke koje prekrivaju vanjske zidove (vinovu lozu ili druge penjačice) vašeg doma, one mogu biti dodatna izolacija. One će ublažiti jake udare vjetra, ali će propuštati svjež i povjetarac.

Iskoristite Sunce

Kad se radi o uštedi energije, imamo neograničenu i besplatnu zalihu sunčeve energije koju možemo koristiti za grijanje i hlađenje.

Sunce je najbolje koristiti od samog početka – kad gradite kuću. Moderne tehnike građenja uključuju korištenje pasivne solarne energije – one koriste sunčevu energiju korištenjem materijala i tehnika koje mogu smanjiti račune za režije do 50%! U toj fazi možete maksimalno iskoristiti sunčevu energiju koristeći odgovarajuću orijentaciju kuće. Ako je moguće, glavni životni prostor bi trebao biti okrenut prema jugu kako bi se iskoristilo dnevno kretanje sunca, a spavaće sobe i prostorije kao što su kupaonica ili ostava bi trebale biti na sjevernoj ili zapadnoj strani. Uz ovakvu orijentaciju možete maksimalno iskoristiti toplinu sunca zimi, a umanjiti njen utjecaj ljeti.

Neovisno o tome razmišljate li o gradnji nove kuće, ili o renoviranju ili ulaganju u podizanje energetske učinkovitosti postojeće kuće, trebali biste razmisliti o ugradnji većih prozora u prostorijama koje gledaju na jug. Tako ćete primati puno sunca zimi i te prostorije će trošiti manje energije na grijanje. Ugradnja prilagodljivih horizontalnih sjenila ljeti će vam pružiti učinkovitu zaštitu za prozore koji gledaju na jug. Ona će također omogućiti da vaš dom bude osunčan u hladnijim mjesecima. Također možete ugraditi manje prozore na istočnu, zapadnu i sjevernu stranu – a za prozore koji gledaju na istok i zapad također možete nabaviti neku vrstu sjenila ili zavjesa za zaštitu u ljetnom periodu.

U slučaju da ne gradite kuću, i već postojeće kuće se mogu urediti tako da koriste sunčevu energiju. Trebate poznavati putanju Sunca i kako se ona mijenja tijekom godišnjih doba – Sunce je više na nebu tijekom ljeta i ujutro dugo obasjava prozore okrenute na istok, a popodne one na zapadnoj strani. Zimi je sunce niže na nebu i uglavnom obasjava prozore okrenute jugu. Debele zavjese vam također mogu pomoći da zimi održite toplinu u sobama.

Premda se neke promjene mogu postići samo renoviranjem – ipak možete iskoristiti ove savjete. Na primjer, provjerite koja prostorija u vašem domu gleda na jug i možete li je urediti kao dnevnu ili radnu sobu.

Sunce kao izvor energije

Solarna energija nije novost i danas je mnogi domovi koriste barem za grijanje vode. No, postoje tehnike i oprema pomoću kojih sunčevu energiju možete koristiti da zagrijete svoj dom zimi i u hladnijim mjesecima. S druge strane, iste metode pasivnog korištenje sunčeve energije kod energetski učinkovitih građevina mogu vam smanjiti izdatke za klimatizaciju tako što ćete ugraditi energetski učinkovitu zaštitu od sunca ljeti. No, kako se ovdje uglavnom radi o prilično skupim projektima, u ovoj knjizi o njima neću detaljnije pisati.

Da sažmemo, budući da grijanje i hlađenje čine oko 54% vašeg ukupnog računa za struju, ono što prvo morate naučiti je kako smanjiti potrošnju energije u ovom području.

Oko 25% toplog i hladnog zraka se gubi kroz propusna mjesta u vašem domu – zato upotrijebite opisane metode da izolirate takva mjesta na prozorima, vratima i drugim dijelovima vašeg doma te tako uštedite novac.

Pametno koristite termostats, jer svaki put kada snizite temperaturu grijanja za samo 1 stupanj, pa čak i na vrlo kratko vrijeme, to neće utjecati na udobnost vašeg doma, ali vaš račun će se smanjiti za 2-3%! Pokušajte maksimalno iskoristiti sunčevu energiju i uređenje okućnice tako što ćete preurediti svoj životni prostor da se lako zagrije zimi i brže ohladi ljeti. Uz male preinake možete uštedjeti 25% na vašim računima!

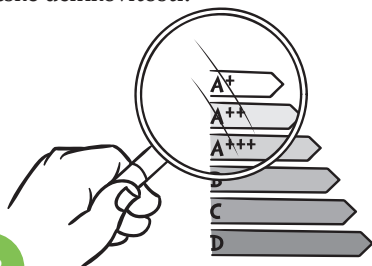
KUĆANSKI APARATI I ŠTEDNJA ENERGIJE

5.1. Štedite energiju na kućanskim aparatima

Kućanski aparati su važni za našu kvalitetu života, ali prednosti koje vam oni pružaju mogu sačinjavati oko 31% ukupne potrošnje energije u vašem kućanstvu. Ovdje je potrošnja energije velika, ali se istovremeno radi o segmentu u kojem definitivno možete PUNO uštedjeti.

Jedan od najučinkovitijih načina kako uštedjeti na kućanskim aparatima je kupovina uređaja koji su imaju ugrađene mehanizme za štednju energije. Nije teško saznati kojoj kategoriji pripada određeni proizvod – većina država ima zakone koji obvezuju proizvođače da jasno označe energetske razrede na proizvodima.

Energetski razred pokazuje koliko je neki proizvod energetski učinkovit, a razredi se obično označavaju slovima od A do G, gdje je A najviša, a G najmanja razina energetske učinkovitosti.

*Napomena: Oznake energetske razreda mogu se razlikovati u različitim područjima i imati različite boje, brojeve ili slova, zato obavezno provjerite kako se proizvodi klasificiraju u vašoj zemlji.

Kupovina energetski učinkovitog proizvoda je izvrsna ideja ako planirate štedjeti na računima za struju.

Zato nemojte gledati samo cijenu kad kupujete novi uređaj za vaš dom, već razmislite o ovoj jednadžbi:

$$\begin{aligned} &\text{CIJENA KUPOVINE + TROŠKOVI RADA} \\ &= \text{STVARNA CIJENA UREĐAJA} \end{aligned}$$

Kućanske aparate možete koristiti od 10 do 20 godina, a s vremenom će cijena njihovog rada (cijena struje) samo rasti! Zato će vam, iako su možda skuplji, energetski učinkoviti uređaji zapravo štedjeti novac već od prve godine korištenja.

Još jedan način kako možete uštedjeti na kućanskim aparatima je da ih pametno koristite. Većina nas drži aparate uključene u strujnu mrežu čak i ako ih ne danima koristimo! Održavanje aparata i korištenje prema uputama proizvođača ne samo da će im produžiti vijek trajanja, već će vam dugoročno uštedjeti novac! Pogledajmo sada jedan od najčešće korištenih uređaja i kako na njemu uštedjeti energiju.

5.1.1. Perilica rublja

Perilica rublja je jedan od najčešće korištenih uređaja u svakom domu. Jednostavni savjeti i trikovi mogu vam pomoći da PUNO uštedite na režijama.

- Energetski učinkovit proizvod

Perilice se u prosjeku obično koriste oko 12 godina. Samo zbog ove činjenice uvijek biste trebali kupovati perilice najvišeg energetskog razreda, jer se često koriste i stvarno će utjecati na vaše troškove. Energetski učinkovite perilice rublja štede do 50% struje, ali i vode u usporedbi sa standardnim perilicama!

- Pretpranje

Razmislite o tome trebate li stvarno koristiti funkciju pretpranja svaki put kada perete rublje. Ako ovu funkciju ne koristite pri svakom pranju, možete uštedjeti od 5 do 15% na struji, vodi i deterdžentu!

A i ako ćemo iskreno, koliko često vam je odjeća toliko prljava da zahtijeva pretpranje?

- Napunite perilicu do kraja

Neka vaša perilica bude puna prije nego što je uključite. Ako nije puna, troši više energije da kompenzira težinu i, naravno, češće je morate koristiti. Rjeđe korištenje će značajno smanjiti vaš račun za struju.

- Kombinirajte odjeću s odgovarajućim programima pranja

Perilice imaju različite programe ovisno o materijalima od kojih je odjeća napravljena i, u nekim slučajevima, o tome koliko je odjeća prljava. Kako biste uštedjeli energiju, pokušajte kombinirati slične vrste odjeće kad je to moguće i perite ih na programu koji na najbolji način koristi vodu i struju. Lakši odjevni predmeti se obično mogu prati na programima s nižim temperaturama i kraćim trajanjem.

- Koristite programe za hladno pranje

Ako vaša odjeća nije zaprljana masnim mrljama, vjerojatno uvijek možete koristiti program za pranje hladnom vodom. Na taj način možete uštedjeti 40% struje koju perilica koristi u usporedbi s programima s vrućom vodom. Gotovo sve vrste kvalitetnih deterdženata u ponudi imaju proizvode napravljene isključivo za hladno pranje.

- Koristite kratke programe

Skoro sve perilice rublja imaju barem jedan kratki program za odjeću koja nije jako zaprljana. Takvi programi pranja mogu uštedjeti do 50% energije jer ciklus pranja traje dvostruko kraće. Čak i ako imate jedan jako zaprljan komad odjeće među rubljem koje ste namijenili za pranje, opet možete koristiti kratke i hladno pranje. Samo ručno deterdžentom operite mrlju i stavite taj komad u perilicu zajedno s ostatkom rublja.

- Promijenite temperaturu pranja s vruće na toplu

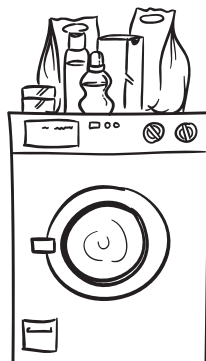
Kada ne želite koristiti programe za hladno pranje, barem prebacite temperaturu vode s vruće na toplu. Perilica najviše energije troši na zagrijavanje vode za pranje.

- Korištenje centrifuge

Još jedan veliki potrošač u ciklusu pranja je centrifuga. Većina perilica ima mogućnost isključivanja ove funkcije, zato je koristite koliko god je moguće. Kada smatrate da je vašoj odjeći potrebna centrifuga, smanjite broj okretaja (tu opciju obično ima većina perilica) na najniže. Na odjeći nećete osjetiti razliku, ali ćete je itekako osjetiti na vašem računu za struju!

- Pravilno održavanje

Održavajte vašu perilicu za rublje u dobrom stanju i čistite je prema uputama proizvođača. Koristite isključivo usluge kvalificiranih servisa i redovito čistite filtere.

5.1.2. Sušilica rublja

- Energetski učinkovit proizvod

Većina sušilica za rublje koristi se u prosjeku desetak godina, zato je ulaganje u energetski učinkovitu sušilicu isplativo. Sušilice visokog energetskog razreda mogu uštedjeti 30-50% u usporedbi sa standardnim sušilicama.

- Smanjite korištenje sušilice

Kad god je to moguće, izbjegavajte koristiti sušilicu. Ona je velik potrošač energije koji zapravo nije nužan u našim domovima. Ovisno o klimi područja u kojem živite, veći dio godine odjeću možete sušiti vani. Rublje se vani brzo suši, pogotovo na sunčane i vjetrovite dane. Koristite obična sušila za rublje u dvorištu, na terasi ili na balkonu. Za brže sušenje, objesite težu odjeću na krajeve sušila, a manje i lakše komade u sredinu.

Rublje zbog sunca i vjetra zadržava svježinu, a zbog sunčeve svjetlosti ono zapravo bude čišće i zdravije jer sunce uništava mikrobe.

- Sušite rublje unutra

Ako niste u mogućnosti vani sušiti rublje, možete ga sušiti i u vašem domu.

Postoje različita pomagala koja možete upotrijebiti za sušenje, a većina je rasklopiva, tako da može primiti veću količinu rublja.

Rublje se suši brže i ne gužva se ako ga stavite na sušilo, vješalice ili objesite pomoću kvačica za rublje.

Sušenje rublja u zatvorenom prostoru se osobito preporučuje zimi jer vam je dom zagrijan pa se odjeća brže suši, a mokra odjeća također pomaže u održavanju razine vlage u zraku na zadovoljavajućoj razini.

- Grupirajte sličnu odjeću za sušenje

Kako biste vrijeme potrebno za sušenje u sušilici sveli na minimum, uvijek grupirajte odjeću prema materijalu i težini. Veća i teža odjeća se duže suši i trebalo bi je sušiti odvojeno od lagane odjeće (kao što je pamuk). Ako skratite vrijeme sušenja, možete uštedjeti 10-20% energije koju inače trošite na sušenje.

- Koristite funkcije koje štede energiju

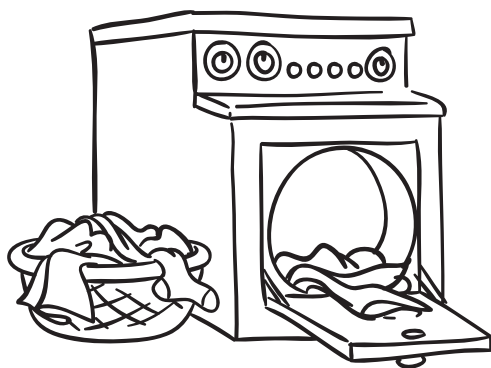
Većina sušilica ima programe ili funkcije koje vam omogućuju da štedite energiju bez smanjenja učinkovitosti sušilice. Takve funkcije su senzor vlažnosti i hlađenje.

Senzor vlažnosti očitava kada je odjeća suha i zaustavlja proces sušenja bez potrebe za mijenjanjem programa. Na taj način vaše rublje neće biti u sušilici dulje nego što je potrebno i neće biti rasipanja energije.

Funkcija hlađenja zaustavlja sušenje prije nego što je odjeća potpuno suha i omogućava da se osuši pomoću topline koja se stvorila u sušilici tijekom aktivnog programa sušenja. Ova funkcija vam omogućuje da štedite novac kraćenjem vremena rada sušilice. Čak i ako vaša sušilica nema ove funkcije – možete ručno zaustaviti sušenje neposredno prije završetka programa i ostaviti rublje u sušilici da se osuši do kraja pomoću topline nastale tijekom trajanja programa sušenja.

- Pravilno održavanje i čišćenje nakupljenih ostataka tkanine

Sušilice se brzo kvare ako se nakupljena vlakna ne čiste redovito. Čišćenje filtera nakon svakog korištenja omogućit će dobru cirkulaciju zraka, pravilan rad uređaja i spriječit će rizik od požara i kvarove. S vremena na vrijeme možete i usisivačem očistiti filter. Uz neometan protok zraka sušilica bolje funkcionira i štedi energiju.

5.1.3. Perilica posuđa

- Energetski učinkovit proizvod

Najveći dio energije koju perilica posuđa troši za rad odlazi na zagrijavanje vode. A to je značajna količina energije, zbog čega će vam kupovina energetski učinkovite perilice uštedjeti puno novca. Kao i s ostalim kuhinjskim uređajima, energetski učinkovita perilica posuđa može vam uštedjeti 20-50% energije u usporedbi sa standardnim perilicama.

- Temperatura zagrijavanja vode

Detaljno proučite upute za korištenje vaše perilice i pogledajte koja je minimalna preporučena temperatura zagrijavanja vode. Ovim bi ste se trebali voditi, jer da bi se suđe opralo, nije potrebna jako vruća voda. A kao što smo već rekli, zagrijavanje vode vam povećava račun za struju! Potrudite se uvijek perilicu namjestiti na minimalnu preporučenu temperaturu.

- Koristite perilicu posuđa samo kad je puna

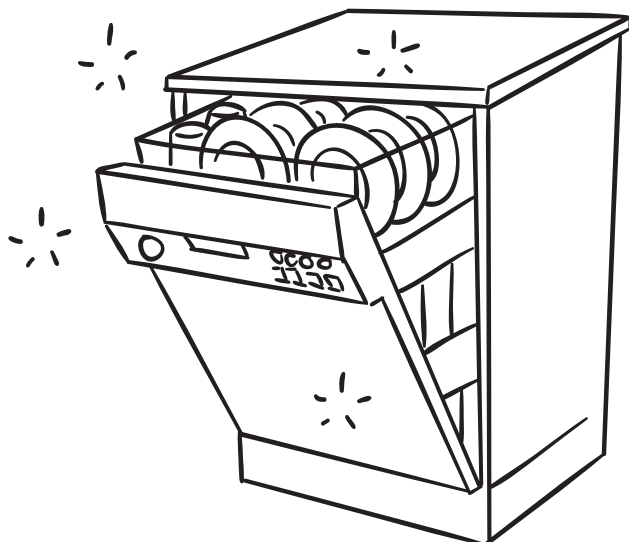
Nemojte uključivati perilicu ako nije puna (ne pretrpana, naravno). Ako pokrenete perilicu dok je u njoj samo nekoliko komada posuđa, ona će potrošiti jednaku količinu energije i vode kao da je puna, a to je stvarno bacanje vašeg teško zarađenog novca!

- Isprobajte različite programe

Ako ne možete pronaći podatak o minimalnoj temperaturi vode koja se preporučuje za vašu perilicu posuđa, eksperimentirajte s različitim programima. Uvijek krenite s najkraćim programom i provjerite jeste li zadovoljni čistoćom posuđa. Što je ciklus pranja kraći, više ćete energije uštedjeti!

- Ne koristite ispiranje i pretpranje ako nije uistinu potrebno

Osim ako niste imali stvarno loš dan u kuhinji i ručak vam nije potpuno zagorio, vašem posuđu vjerojatno nije potrebno dodatno ispiranje, namakanje ni pretpranje. Ako ne koristite ove funkcije, možete uštedjeti oko 20% energije po jednom pranju!

- Koristite funkciju sušenja zrakom

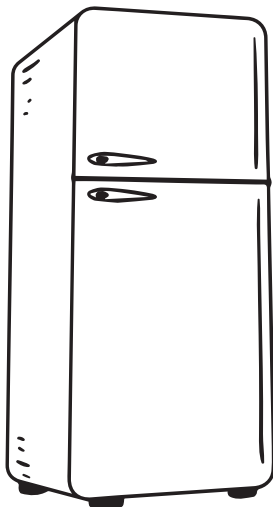
Većina modernih perilica posuđa ima jednu funkciju koja štedi energiju – sušenje zrakom. Pri ovom načinu sušenja ne troši se dodatna energija kako bi se perilica zagrijala da bi osušila posuđe, samo cirkulacija zraka. Ako vaša perilica nema ovu opciju, možete učiniti sljedeće: pratite kada vaša perilica završava sa zadnjim ispiranjem i tada je isključite i odškrinite vrata da omogućite cirkulaciju zraka. Akumulirani topli zrak će brzo osušiti posuđe bez nepotrebnog trošenja energije.

5.1.4. Hladnjak

- Energetski učinkovit razred

Hladnjaci su ogromni potrošači energije i jako je važno odabrati kvalitetan model koji štedi najviše energije. Danas većina proizvođača nudi hladnjake koji ne samo da pripadaju energetskom razredu A, već i A+ i A++. Više plusova znači veću energetsku učinkovitost. Hladnjak možete koristiti 15-20 godina i na njegov rad može odlaziti 6-11% vašeg računa za struju, tako da je vrlo pametno uložiti u model koji štedi energiju. Energetski razred A troši 20% manje struje u usporedbi sa standardnim modelima.

Također pripazite da odaberete veličinu koja odgovara vašim stvarnim potrebama za skladištenjem hrane. Veći hladnjak troši više energije i obrnuto.

- Odaberite dobro mjesto u kuhinji

Hladnjak bi trebao biti udaljen od izvora topline u kuhinji, kao što su pećnica ili perilica posuđa, a po mogućnosti i od izravne sunčeve svjetlosti. Ako vam je hladnjak izložen toplini, trošit će više energije na kompenzaciju okolne topline.

- Provjerite vrata

Vaš hladnjak najviše energije troši na održavanje stalne temperature. Rashlađeni zrak može curiti ako vrata hladnjaka ne prijanjaju kako treba. Napravite jednostavan test s novčanicom ili komadom papira. Zatvorite vrata preko papira i pokušajte ga izvući. Ako ga lako možete izvući – to znači da morate popraviti vrata hladnjaka.

- Namjestite odgovarajuću temperaturu

Vaša hrana će biti dobro očuvana ako je hladnjak namješten na 4 ili 5 °C. Sve niže od toga je samo rasipanje energije!

- Ne stavljajte toplu hranu u hladnjak

Kako se većina energije koristi za održavanje niske temperature u hladnjaku, stavljanje jako tople hrane u hladnjak će ga prisiliti da troši puno energije kako bi je ohladio.

Također, kako biste smanjili količinu energije koja se gubi kada prečesto otvarate hladnjak, možete staviti vrećice s ledom ili bocu vode na police. Oni će kompenzirati razlike u temperaturi i uštedjet ćete energiju za hlađenje hrane.

- Nemojte stajati ispred hladnjaka i držati vrata otvorena

Tko od nas to ne napravi bar nekoliko puta tjedno (ako ne i dnevno :))? Otvorite vrata hladnjaka i razmišljate što uzeti, što pojesti, što popiti itd. Što su duže vrata otvorena, hladnjak će trošiti više energije za hlađenje kada zatvorite vrata. Češće, ali kraće otvaranje uštedjet će vam više energije nego držanje vrata otvorenima duže vrijeme.

- Pravilno održavanje

Pobrinite se da vaš hladnjak radi kako treba kako ne bi nepotrebno trošio energiju. Pogotovo provjerite stražnju ventilaciju. Nju treba redovito čistiti kako vaš hladnjak ne bi rasipao energiju.

5.1.5. Uređaji za kuhanje

- Koristite pećnicu s ventilacijom

Vaša pećnica najviše energije troši na zagrijavanje zraka i hrane. Kada god pripremate hranu u pećnici, uključite i ventilaciju. Ventilacijom zrak cirkulira oko hrane, zbog čega ona prije bude gotova. Na ovaj način smanjujete vrijeme kuhanja i potrošnju energije.

- Rjeđe otvarajte pećnicu

Kada vaša pećnica dosegne temperaturu na koju ste ju namjestili, za održavanje te temperature više ne koristi onoliko energije koliko joj je trebalo da se zagrije. Ali ako često otvarate pećnicu da provjerite hranu, temperatura se značajno snižava (za pola) i pećnica opet treba više energije kako bi dosegla potrebnu temperaturu. Pokušajte ne otvarati pećnicu prije nego što je hrana gotova i pećnica ugašena.

Koristite ugrađeno svjetlo kako biste provjerili kako kuhanje napreduje. Rjeđim otvaranjem pećnice štedite struju.

- Iskoristite mikrovalnu pećnicu

Mikrovalna pećnica na početku rada koristi više energije od običnih pećnica, ali s vremenom to nadoknadi. Kuhanje je brže pa ustvari štedite energiju i novac.

- Koristite odgovarajuće posuđe za kuhanje

Kako biste vrijeme kuhanja sveli na minimum, pobrinite se da imate odgovarajuće posuđe. Za pripremu hrane u pećnici koristite stakleno ili keramičko posuđe, a kod kuhanja na štednjaku pripazite da posuđe odgovara veličini plamenika ili električnih ploča kako ne biste gubili energiju. Za pripremu hrane na štednjaku koristite tave s ravnim dnom za najbolju iskoristivost energije. Tave sa zaobljenim dnom ne dotiču cijelu površinu ploče i zato je potrebno više vremena i energije da zagrijete obrok.

- Savjeti za uštedu za štednjakom

Za maksimalnu uštedu energije pobrinite se da je površina štednjaka čista prije korištenja, jer čista površina bolje provodi toplinu.

Kad god je to moguće, poklopite posudu dok kuhate kako biste spriječili gubitak energije i skratili vrijeme kuhanja. Kraće kuhanje – veća ušteda na vašem računu!

Za jela koja koriste kipuću vodu kao što su juhe, tjestenina, krumpir i slično, možete isključiti štednjak par minuta prije nego što je jelo gotovo. Jelo će se nastaviti kuhati u kipućoj vodi i nakon što ste ugasili štednjak, a tako ćete uštedjeti na struji.

- Koristite druge uređaje za manje obroke

Pećnice i štednjaci su veliki potrošači energije jer mogu biti uključeni satima tijekom dana. Ako ne radite velik obrok, razmislite o pripremi u nekom drugom uređaju, kao što su mikrovalna pećnica, manje električne tave, toster itd., jer oni troše manje energije.

Razmislite i o ekspres loncu – on ne samo da je energetski učinkovit, već vam štedi i vrijeme!

- Koristite kuhalo za vodu

Kako biste uštedjeli vrijeme i energiju koja je potrebna da voda za pripremu vaših jela zakuha, koristite mala kuhala za vodu (koja se obično koriste za kavu).

5.1.6. Računala i elektronički uređaji

- Koristite energetske učinkovite proizvode

Sva računala, laptopi, televizori i uređaji za kućnu zabavu imaju energetske razrede, zato kupujte proizvode s oznakom visokog energetskog razreda jer se mnogi od ovih uređaja danas sve više koriste.

- Desktop vs. laptop

Ako radite kod kuće, prijenosno računalo je bolja varijanta za uštedu energije u usporedbi sa stolnim računalima, koja troše više energije.

Laptop je također jednostavno ugasiti kada ga ne koristite, pa na taj način možete uštedjeti energiju kada ga zapravo ne koristite.

- Zaboravite stare mitove o elektronici

Mnogi padnu u zamku korištenja modernih tehnologija vodeći se zastarjelim mitovima. Na primjer, screen saver način rada štedi energiju koju troši monitor – netočno. Sva novija računala imaju opciju upravljanja potrošnjom energije kojom možete uštedjeti 25 do 30%.

Ako se nikada ne isključuju, uređaji će trajati dulje – opet netočno! Ako uvijek ostavljate svoj telefon ili računalo uključene, samo ćete trošiti više energije i to uopće ne utječe na rad uređaja.

- Koristite baterije

Korištenjem punjivih baterija kad god je to moguće možete smanjiti svoj račun za struju. Koristite baterije za bežične telefone, fotoaparate i slične uređaje koji imaju mogućnost rada na baterije.

- Koristite pametne produžne kabele

Kada ih isključite, veliki broj uređaja prelazi u standby način rada i nije potpuno isključen, što znači da i dalje troše energiju. Ako koristite pametne produžne kabele, oni će isključiti aparate i prekinuti potrošnju energije. Oni su dobri za upotrebu na mjestima gdje imate više od jednog uređaja, kao primjerice u kuhinji, dnevnoj sobi ili kućnom uredu, gdje možete isključiti sve uređaje pritiskom na samo jedan prekidač.

5.2. Najvažniji savjet za uštedu na radu uređaja

Sve što je opisano u ovom poglavlju pomoći će vam da pametno koristite energiju i uštedite na računu za struju.

Ali najvažniji savjet koji vam netko može dati na pitanje kako uštedjeti na kućanskim aparatima je:

Isključite ih kada ih ne koristite!

To znači da ih potpuno isključite iz električne mreže. Bez standby i sleep opcija – uređaj treba biti potpuno isključen odmah nakon što ga prestanete koristiti.

Najveći gubitak energije u vašem domu nastaje kad je veliki broj različitih uređaja uključen u struju bez ikakve potrebe. Čak i ako su vaši aparati ugašeni pritiskom na off prekidač, oni i dalje troše malu količinu energije ako su uključeni u struju. A kada su svi uređaji u vašem domu stalno uključeni u električnu mrežu – to stvarno povećava vaš račun za struju.

Jedna mala BESPLATNA navika – donosi OGROMNE uštede!

Da sažmemo, kupujte energetske učinkovite uređaje i aparate koji štede do 30% energije u usporedbi s konvencionalnim uređajima.

Iskoristite ove savjete kako biste osigurali da vaša perilica i sušilica rublja, hladnjak, kuhinjski aparati i elektronički uređaji ne rasipaju energiju, već štede vaše vrijeme i novac.

Uvijek primjenjujte najbolji savjet za besplatnu uštedu energije – ISKLJUČITE svaki uređaj odmah nakon što ga prestanete koristiti. Isprobajte pametni produžni kabel kojim možete jednim prekidačem isključiti više uređaja.

ŠTEDNJA ENERGIJE NA RASVJETI

6.1. Sjajne ideje za uštedu na rasvjeti

Troškovi rasvjete čine oko 6% ukupnog računa za struju. Ali rasvjeta je područje na kojem možete uštedjeti najmanje 50%, pa čak i do nevjerojatnih 80% ako slijedite savjete za pametno korištenje rasvjete i koristite energetske učinkovite rasvjetna tijela. Ovo je također jedan od najbržih načina na koji na svom mjesečnom računu možete vidjeti kako vam štednja energije stvarno može uštedjeti novac!

6.1.1. Riješite se ovisnosti o standardnoj rasvjeti

Većina nas rasvjetu uzima zdravo za gotovo i ne doživljavamo je kao velikog potrošača energije i veliki trošak. Imajući to na umu, činjenica je da su u većini domova svjetla upaljena čak i tijekom dana, bez ikakve stvarne potrebe za time. Navečer je tako normalno vidjeti svjetla u svim sobama u kući, bez obzira nalazi li se netko u tom trenutku u nekoj sobi ili je prazna. Noću ljudi ostavljaju upaljena svjetla u nekim prostorijama u kući, ali uglavnom van kuće, iz sigurnosnih ili čisto dekorativnih razloga.

Ovo su samo neki primjeri kako bacate energiju i novac! Ako svjetla palite samo navečer, i to samo u prostorijama koje koristite – vaša potrošnja energije na rasvjetu će pasti za najmanje 50%!

6.1.2. Iskoristite sunčevu svjetlost

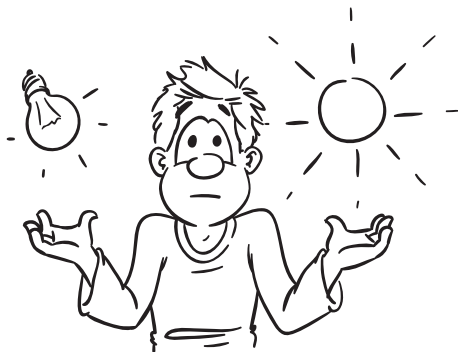
Sunce je najbolji i besplatan izvor svjetla. U svom domu možete učiniti manje preinake i iskoristiti prednosti besplatne rasvjete kako biste uštedjeli na računima za struju.

- Rastvorite zavjese čim se probudite

Neovisno o tome koju vrstu sjenila ili zaštite prozora vaš dom ima, pobrinite se da su sva sjenila, rolete i zavjese podignute i rastvorene, tako da cijeli vaš dom dobiva dovoljno sunčeve svjetlosti.

- Tijekom dana koristite najsvjetliji prostor u vašem domu

Ako radite kod kuće, za rad odaberite najsvjetliju prostoriju u kući, koja prima dovoljno sunca, tako da ne morate paliti svjetlo. Također pokušajte preraspodijeliti sve vaše dnevne aktivnosti tako da ih obavljate u najsvjetlijim prostorijama kako biste smanjili korištenje rasvjete. Rad na računalu, pisanje i slične aktivnosti koje zahtijevaju dobro osvjetljenje možete obavljati u sunčanoj prostoriji bez ikakvog korištenja električne rasvjete.

6.1.3. Alternativni izvori svjetla

Premda ovo može zvučati malo čudno, razmislite o tome da električnu rasvjetu zamijenite svijećama. Ovo ne mora biti trajno rješenje i naravno da ih ne možete stalno koristiti. No, svijeće mogu biti izvrsna zamjena za električnu rasvjetu kada, na primjer, vaša obitelj navečer gleda filmove. Dat će vam dobru atmosferu i uštedjeti energiju. Uvijek je dobra ideja koristiti svijeće tijekom večere ili romantičnih večeri.

Svijeće se također mogu koristiti u sobama u kojima ne provodite puno vremena, ali ipak želite da su osvijetljene. Samo pripazite, plamen svijeće mora biti zaštićen (najbolje u nekom zatvorenom svijećnjaku) i ne smije biti blizu predmeta koji se mogu zapaliti.

Korištenje svijeća samo nekoliko sati dnevno ili jedan dan u tjednu će značajno sniziti vaše troškove rasvjete.

6.1.4. Zamijenite obične žarulje

Tradicionalno korištene obične žarulje sa žarnom niti troše više energije u usporedbi s energetskeki štedljivim žaruljama kakve su danas dostupne na tržištu. Pametnim izborom rasvjete i malim ulaganjem u zamjenu starih žarulja vaša potrošnja struje se dugoročno može smanjiti za fantastičnih 80%!

- Odaberite najbolju rasvjetu za vaš dom

Postoji nekoliko vrsta štedljivih žarulja koje su daleko bolja opcija od običnih žarulja sa žarnom niti. Isplati se pogledati njihove karakteristike i, uzimajući u obzir potrebe vašeg doma, odabrati najprikladniju opciju koja će vam dati dobro osvjetljenje za nisku cijenu.

Halogena rasvjeta

Halogene žarulje nisu puno skuplje od običnih žarulja, a daju dobro osvjetljenje bez stvaranja dodatne topline. Na taj način štede energiju, a ono što je još bitnije je da traju tri puta duže od običnih žarulja. Ima ih u mnogo oblika i veličina, zato provjerite koja jačina (voltaža) vam treba i na koji način emitiraju svjetlost kako biste dobili više za svoj novac.

Kompaktne fluorescentne žarulje

Kompaktne fluorescentne žarulje su energetske vrlo učinkovite. Iako su skuplje od običnih žarulja, imaju na umu ove činjenice:

- One troše samo $\frac{1}{4}$ energije koju koriste obične žarulje za istu snagu i jačinu osvjetljenja.
- Mogu trajati do 10 puta duže od običnih žarulja sa žarnom niti.

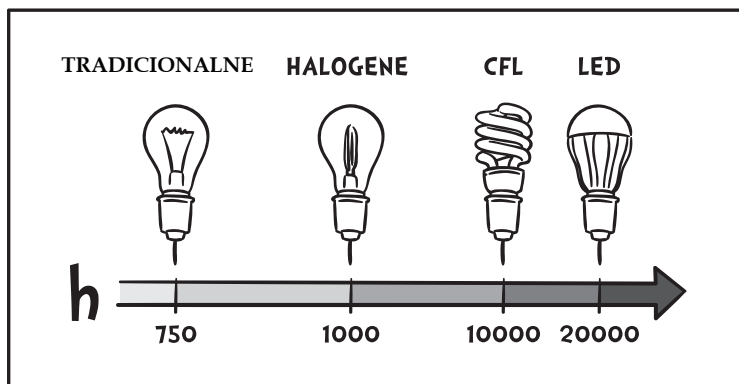
Razlika u cijeni koju ćete platiti za nove fluorescentne žarulje brzo će se isplatiti njihovom trajnošću, ali i uštedom na njihovoj smanjenoj potrošnji energije.

LED žarulje

LED žarulje postaju sve popularnije zadnjih godina zbog svoje raznolike primjene. Njihove štedne karakteristike koje treba uzeti u obzir su:

- Troše samo 20-25% energije koju troše obične žarulje iste jačine.
- Mogu trajati do 25 puta duže od običnih žarulja sa žarnom niti.

Još jedna velika prednost LED žarulja je što postoje razni modeli i veličine, a ima ih i u obliku traka koje se u kućanstvu mogu koristiti na mnogo različitih načina. LED žaruljama možete zamijeniti sve obične žarulje, a možete nabaviti i LED trake za kuhinju ili kao blagdanske ukrase.

6.1.5. Brojači (timeri), regulatori jačine svjetla i senzori pokreta

Postoje naprave koje vam mogu pomoći da još dodatno uštedite na rasvjeti. Ugradnjom senzora pokreta svjetlo će se aktivirati samo kada je potrebno (kada detektira pokret u blizini) i spriječit će nepotrebno rasipanje energije.

Regulatori jačine svjetla mogu se ugraditi na gotovo sve vrste rasvjete i pomoću njih se jačina svjetla smanjuje po potrebi, što vam štedi energiju i novac.

6. POGLAVLJE - ŠTEDNJA ENERGIJE NA RASVJETI

Vremenski brojač kojim se određuje vrijeme gašenja ili paljenja svjetla je još jedan energetska učinkovit uređaj. On vam omogućuje da unaprijed namjestite u koje vrijeme će se određeno rasvjetno tijelo upaliti ili ugasi. U kombinaciji sa senzorom pokreta, ovo je izvrsna opcija za vanjsku rasvjetu.

Danas postoji i vanjska rasvjeta na solarne panele koja se aktivira tek nakon zalaska sunca (odnosno kada nema dovoljno svjetla) i koja se može puniti sunčevom energijom.

Ulaganje u bilo koju od navedenih opcija vam omogućuje da rasvjetu koristite samo kad je potrebno i tako štedite energiju, a vaši računi će biti manji!

Da sažmemo, male promjene u navikama i upotreba energetska učinkovite rasvjete može vaše troškove rasvjete smanjiti za 50-80%!

Nikada ne ostavljajte upaljena svjetla koja vam nisu potrebna. Iskoristite besplatan izvor svjetlosti – sunce.

Razmislite o zamjeni energetska neučinkovitih žarulja štednim žaruljama jer one troše samo četvrtinu struje u usporedbi s običnim žaruljama. Energetska učinkovita rasvjeta je 10-25 puta trajnija, što je značajna ušteda!

VAŽNOST IZOLACIJE

7.1. Zašto je dobra izolacija bitna?

Izolacija vašeg doma najisplativiji je način da uštedite energiju. Grijanje i hlađenje čine oko 54% vašeg ukupnog računa za struju i uz dobru izolaciju te troškove možete smanjiti za 45%!

Dobra izolacija znači da ćete trošiti manje energije i novca na grijanje i hlađenje vašeg doma.

Vaš dom bi trebao biti izoliran i izvana i iznutra. Korištenje izolacijskih materijala koji su otporni na vrući zrak omogućit će vam da smanjite grijanje i hlađenje vašeg doma i tako ostvarite značajne uštede.

7.1.1. Mjesta koja propuštaju zrak

Ako vaš dom nema dobru izolaciju, možete gubiti i do 50% zagrijanog zraka! To je doslovno bacanje novca!

Većina zraka iz vašeg doma curi kroz šupljine i pukotine na prozorima, vratima, dimnjacima, zidovima, u potkrovlju, podrumu, cijevima, na utičnicama i prekidačima itd.

Kako biste otkrili gdje curi, primijenite jednu od metoda opisanih u 3. poglavlju ove knjige (vezano uz sustave grijanja i hlađenja).

Kako biste začepili propusna mjesta na prozorima, upotrijebite metodu koja vam najviše odgovara iz 3. poglavlja.

Za izolaciju vrata, također pogledajte 3. poglavlje.

Ako imate pukotine u podu (pukotine se obično javljaju između kutnih letvica i poda), možete ih zatvoriti silikonom ili sličnim materijalom.

Metodama za samostalnu procjenu provjerite jesu li vam zidovi izolirani. Ako nisu, razmislite o ugradnji neke vrste izolacije s unutarnje ili vanjske strane vaše kuće.

7.1.2. Potkrovlje i podrum

Poznato je da topli zrak ide gore, tako da ako imate tavan ili potkrovlje, to zahtijeva posebnu izolaciju. Gubitak toplog zraka kroz otvore u krovu koji nisu izolirani je značajan gubitak energije i novca.

Ne morate zvati posebne službe ni majstore, krov je u većini slučajeva lako izolirati i za to vam ne treba nikakvo posebno znanje ni iskustvo.

7. POGLAVLJE - VAŽNOST IZOLACIJE

Ovisno o klimi područja u kojem živite i vašim potrebama za izolacijom, možete birati između materijala kao što su staklena vuna raznih oblika, rasuta vlaknasta izolacija (koja može biti od staklene ili kamene vune ili celuloze) ili pjena (obično poliuretanska, koja je najpogodnija za punjenje pukotina i rupa). Jednostavno postavite izolacijski materijal preko cijele površine i zapunite sve rupe! Budite oprezni i koristite zaštitnu opremu za vrstu materijala koji koristite. Imajte na umu da staklena i kamena vuna nisu prikladne za manje pukotine ili teško dostupne kutove te za ovakva manja, teško dostupna mjesta koristite pjenu.

Nikako ne zaboravite izolirati vrata ili ulaz u potkrovlje, kombinirajući tehnike za brtvljenje i izolacijske materijale.

Napomena*: Prije nego što počnete s radovima na izolaciji, provjerite ima li vaše potkrovlje parnu branu. Ako nema, nju je potrebno ugraditi prije postavljanja izolacije.

Isto kao u potkrovlju, u podrumu je također potrebno imati ugrađenu odgovarajuću izolaciju kako ne bi dolazilo do gubitka zagrijanog ili rashlađenog zraka. Izolacija podruma je osobito važna ako su vam u ovom prostoru smješteni bojleri, ako vam tuda prolaze cijevi, ako tu držite druge uređaje itd.

Materijali koje ćete koristiti za izolaciju ovise o materijalima koji su korišteni u gradnji, ali uvijek jednostavno možete ugraditi bilo kakvu vrstu mineralne, prirodne ili staklene vune, rezanu ili u rolama. Koristite bandažne trake da pričvrstite izolacijske materijale. I ovdje možete koristiti pjenu za izolaciju kutova i ostalih dijelova koje je teško izolirati većim komadima izolacije.

7.1.3. Zidovi

Svaki objekt stariji od 50 godina vjerojatno ima zidove od cigle ili betona koji nemaju nikakvu izolaciju. Za ovakve vanjske i unutarnje zidove najbolje je za izolaciju koristiti izolacijske ploče od polistirenske pjene.

Iako ih nije teško ugraditi, većina ljudi će ovaj posao (pogotovo vanjske zidove) prepustiti profesionalcima jer zahtijeva korištenje posebnih alata i opreme, kao što je skela.

Za unutarnje zidove bez izolacije također razmislite o ugradnji gipsanih ploča s već ugrađenom izolacijom. Imajući na umu da njihova ugradnja na već postojeće unutarnje zidove smanjuje površinu prostorija (10-30 cm, ovisno o izolaciji), većina ljudi se odlučuje za ugradnju vanjske izolacije.

Ploče od polistirenske pjene mogu biti različite veličine i u većini slučajeva je debljina od 5-15 cm dovoljna da zadovolji vaše potrebe za izolacijom. Ove ploče su osjetljive na sunce, zato ovaj tip izolacije treba prekriti nekim materijalom otpornim na vremenske uvjete.

7.1.4. Manji projekti izolacije

Kada provjeravate na kojim mjestima curi zrak, uvijek pregledajte u kakvom su stanju svi prekidači i utičnice u vašem domu, pregledajte ima li vaš sustav cijevi i ventilacijskih odvoda pukotine i propusne točke, također provjerite mjesta na kojima vodovodne cijevi, strujni i ostali vodovi ulaze u vaš dom, pregledajte dimnjak (ako ga imate) i odvode peći ili bojlera. Ako postoje propusna mjesta, ona se mogu lako i vrlo jeftino izolirati kako bi se spriječio gubitak energije.

Da sažmemo, grijanje i hlađenje vašeg doma čine više od polovice iznosa vašeg računa za struju.

Oko 45% zagrijanog ili rashlađenog zraka može pobjeći kroz šupljine, pukotine i dijelove vašeg doma koji još nisu izolirani.

Izolaciju vašeg doma trebate sagledati kao jednu cjelinu – pregledajte i izolirajte cijelu kuću kako biste spriječili propuh i postigli OGROMNE uštede na vašim računima!

Većina projekata izolacije je vrlo jeftina i možete ih izvesti sami. Stariji objekti će možda zahtijevati vanjsku izolaciju koja može biti skuplja, ali će se kroz uštede isplatiti već u prvoj godini!

GRIJANJE VODE

8.1. Uštedite na grijanju vode

Zagrijavanje vode čini oko 18% vašeg računa za struju i ovo je još jedno područje na kojem je moguće postići VELIKE uštede.

Prilagođavanjem vaših navika u potrošnji vode, malim trikovima koji će vam omogućiti uštedu na grijanju vode i korištenjem energetske učinkovitih uređaja – smanjit ćete vašu potrošnju do 30%!

8.1.1. Bojler

Namjestite odgovarajuću temperaturu

Većina domova koristi konvencionalne bojlere koji zagrijavaju vodu na određenu temperaturu. Većina energije se troši na održavanje te temperature, jer se voda hladi i zato bojler stalno radi.

No, je li vam uistinu potrebna vruća voda?

8. POGLAVLJE - GRIJANJE VODE

Uzmimo tuširanje i kupanje za primjer. Tuširate se mlakom ili toplom vodom – nikad vrućom. Tako zapravo koristite dodatnu hladnu vodu kako biste postigli temperaturu vode koja vam odgovara.

Umjesto ovakvog rasipanja energije i novca, namjestite temperaturu bojlera tako da vodu možete koristiti bez dodatnog rashlađivanja.

U većini kućanstava temperatura bojlera je obično namještena na oko 60 °C, a nije vam potrebno više od 48 stupnjeva! A na svakih 10 stupnjeva koje snizite na termostatu bojlera, štedite 5% na iznosu koji trošite za grijanje vode!

Izolirajte bojler

Još jedan način kako možete uštedjeti energiju na grijanju vode je da dobro izolirate bojler. Uz dobru izolaciju voda u bojleru će duže zadržavati toplinu, bez potrebe za trošenjem dodatne energije na stalno ponovno zagrijavanje.

Od odgovarajućeg izolacijskog materijala možete napraviti neku vrstu izolacijskog pokrivača kojim ćete omotati bojler. Upotrijebite ljepljivu traku otpornu na toplinu kako biste spojili krajeve pokrivača.

Izolirajte cijevi

Voda iz bojlera u kupaonicu i kuhinju teče kroz sustav cijevi. Ne zaboravite izolirati cijevi koje izlaze iz bojlera, pogotovo ako prolaze kroz negrijane dijelove vašeg doma. Dobra izolacija cijevi spriječit će hlađenje vode, tako da vaš bojler ne radi uzalud. Manja potrošnja energije na grijanje vode smanjuje vaš račun za struju!

Održavanje i energetska učinkovitost

Da bi učinkovito radio, bojler mora biti pravilno održavan. Pobrinite se da ga redovito čistite od kamenca u skladu s uputama proizvođača. Zbog nakupljenog kamenca grijač bojlera mora raditi duže, a na taj način se rasipa energija i novac!

Ako imate stariji bojler, razmislite o tome da ga zamijenite energetski učinkovitim modelom. Budući da su bojleri prilično izdržljivi (traju oko 15 godina), čak i ako više košta, brzo će se isplatiti kroz uštedu na struji!

Isključite ga!

Najveće uštede na grijanju vode mogu se postići ako ne rasipate toplu vodu. Ako ju uglavnom koristite za tuširanje ujutro ili navečer – onda ne treba biti uključen cijeli dan i noć! To je bacanje novca jer će grijač stalno raditi da ponovo zagrije vodu koju zapravo ne trebate i ne koristite!

Ako koristite vruću vodu za pranje posuđa, uključite bojler prije ručka ili večere i imat ćete i više nego dovoljno tople vode nakon što završite s jelom.

Razmislite o ugradnji vremenskog brojača. On može uključiti bojler u vrijeme na koje ste ga namjestili (recimo rano ujutro) i spriječiti će rasipanje energije. Nikada nemojte ostavljati bojler uključen cijeli dan ili kada niste kod kuće duže vrijeme. Vaš račun će vam pokazati razliku kada usvojite ovu besplatnu naviku štednje energije!

8.1.2. Smanjite upotrebu tople vode

Još jedan način kako uštedjeti na grijanju vode i računima za struju je da smanjite potrošnju tople vode u vašem kućanstvu. Evo nekih savjeta:

- Kraće se tuširajte

Svi uživamo u dugom tuširanju vrućom vodom, ali ako skratite vrijeme tuširanja na samo par minuta, ne samo da ćete uštedjeti energiju, već i vodu. Tuširanjem od 20 minuta potrošite jednaku količinu vode koju jedna osoba popije u godinu dana!

- Zamijenite vruće kupke kratkim tuširanjem

Punjenje kade vrućom vodom troši previše vode, puno više nego što vam je uistinu potrebno da biste se oprali. Pokušajte kupanje svesti na minimum i zamijenite ga kratkim tuširanjem.

- Ugradite učinkovite slavine

Ako vam topla voda curi, pa čak i kap po kap, ovaj uzaludan trošak će se vrlo brzo vidjeti na vašim računima! Redovito provjeravajte sve slavine i popravite ih što prije ako su neispravne.

Isplati se uložiti u male promjene kao što je glava tuša sa smanjenim protokom vode. One su vrlo jeftine, a kontroliraju protok vode i na taj način štede struju, vodu i vaš novac.

8.1.3. Koristite energetske učinkovite uređaje

Brojni kućanski uređaji kao što su perilica rublja, perilica posuđa, aparat za kavu itd. koriste vruću vodu. Svi oni najviše energije troše na zagrijavanje vode.

Zato je pametno uložiti u uređaje koji štede energiju jer mogu biti do 30% učinkovitiji od standardnih uređaja.

- Koristite programe za hladno pranje na vašoj perilici rublja

Pokušajte koristiti program hladnog pranja u kombinaciji s odgovarajućim deterdžentom koji će učinkovito oprati rublje dok vam štedi energiju.

- Koristite štedljive programe ili programe hladnog pranja na vašoj perilici posuđa

Gotovo sve perilice posuđa imaju eko ili štedljivi program ili opciju namještanja temperature vode. Koristite ove programe kad god je moguće (osim ako vam je posuđe zagoreno) kako biste uštedjeli energiju.

Napomena*: U 4. poglavlju možete pročitati još savjeta o uštedi energije na kućanskim aparatima.

8.1.4. Razmislite o alternativnim izvorima energije za grijanje vode

Ulaganje u alternativne izvore energije za grijanje vode kao što su toplinska pumpa ili solarni paneli nije jeftino, ali se definitivno isplati.

Uzmite u obzir klimu područja u kojem živite, izloženost suncu, prosječnu potrošnju vode u kućanstvu itd. kako biste odredili koji alternativni model vam najbolje odgovara.

Osim uštede energije, alternativne metode grijanja vode su dobre za okoliš, što je još jedan bonus za vas!

Da sažmemo, oko 18% vašeg računa za struju odlazi na grijanje vode, zato će vam manja potrošnja tople vode donijeti velike uštede!

Namjestite bojler na nižu temperaturu kako biste uštedjeli na energiji koja je potrebna za stalno zagrijavanje vode. Nikada ne ostavljajte bojler uključen cijeli dan i noć! Izolirajte ga kako bi voda duže ostala topla.

Koristite energetske učinkovite uređaje koji imaju programe za rad s hladnom vodom i ne trošite energiju na zagrijavanje vode.

Kraće se tuširajte.

Razmislite o ulaganju u alternativne izvore energije za grijanje vode, kao što su toplinske pumpe ili solarni paneli, kako biste smanjili račune za struju i doprinijeli okolišu!

SAVJETI ZA BESPLATNU I JEFTINU UŠTEDU ENERGIJE

9.1. Počnite štedjeti od danas

Ulaganje u energetska učinkovitost je vrlo unosno jer garantira da će vam se početni ulog isplatiti, ali će vam također dugoročno omogućiti značajne uštede na računima za struju.

Čak i ako si trenutno ne možete priuštiti veća ulaganja, ipak već danas možete početi štedjeti pomoću ovih besplatnih ili jeftinih ideja uz koje možete smanjiti svoje račune za struju:

- Samostalno procijenite potrošnju energije u vašem kućanstvu koristeći popis iz ove knjige da otkrijete na kojim mjestima gubite energiju. Ovo će vam pomoći da odaberete najbolje projekte uštede energije.
- Gubitak toplog/hladnog zraka u vašem domu može iznositi do 25%, a izolacija propusnih točaka je vrlo jeftin poduhvat koji rezultira OGROMNIM uštedama. Usredotočite se na prozore, vrata, potkrovlje, podrum i zidove.
- Spuštanje temperature grijanja za 1 ili 2 stupnja može vam uštedjeti 2 do 3% iznosa računa za struju – kao i podizanje temperature hlađenja.

- Ne koristite grijanje i hlađenje kada niste kod kuće, iskoristite mogućnost programiranja termostata, što može donijeti 15% uštede na troškovima grijanja/hlađenja.
- Isključite opciju ventilacije na grijanju, osim ako nije stvarno potrebna.
- Eksperimentirajte s uređenjem okućnice – planski posađeno drveće oko kuće može vam smanjiti režije za 25%!
- Iskoristite besplatan izvor topline – Sunce. Podignite rolete ujutro ili preuredite svoj životni prostor da optimalno iskoristite sunčevu svjetlost tijekom cijele godine.
- Imajte na umu formulu za određivanje stvarne cijene novih uređaja: cijena kupovine + troškovi rada = stvarna cijena.
- Isključivanje funkcije pretpranja na perilici rublja može vam uštedjeti 5-15% na struji, vodi i deterdžentu.
- Koristite perilicu rublja samo kad je puna.
- Koristite hladno pranje i kratke programe kako biste uštedjeli energiju.
- Ne koristite centrifugu ako nije potrebno.
- Smanjite korištenje sušilice rublja i sušite rublje vani na suncu.
- Koristite kratke i štedljive programe sušenja.
- Redovito čistite i održavajte svoje uređaje kako biste osigurali učinkovitu potrošnju energije.
- Koristite perilicu posuđa samo kad je puna.
- Na perilici posuđa koristite eko, kratke i hladne programe koji štede energiju.

9. POGLAVLJE - SAVJETI ZA BESPLATNU I JEFTINU UŠTEDU ENERGIJE

- Ako ne koristite opciju pretpranja i ispiranja na perilici posuđa, ona će trošiti 20% manje energije.
- Ne smještajte hladnjak blizu izvora topline kao što su pećnica ili perilica posuđa.
- Pobrinite se da vrata vašeg hladnjaka dobro pristanju.
- Ne stojte ispred hladnjaka držeći vrata otvorena!
- Ne stavlajte toplu hranu u hladnjak.
- Koristite ventilaciju u pećnici da smanjite vrijeme i energiju potrebne za pripremu hrane.
- Rjeđe otvarajte pećnicu dok se hrana priprema.
- Koristite energetske učinkovite posude za kuhanje. Staklo i keramika su najbolji za pećnice, a posude s ravnim dnom za kuhanje na štednjaku.
- Koristite baterije za elektroničke uređaje koji imaju opciju rada na baterije.
- Nikad ne ostavljajte elektroničke uređaje uključene u strujnu mrežu duže nego što je potrebno.
- Koristite produžne kabele da potpuno isključite više uređaja jednim prekidačem.
- ISKLJUČITE sve kućanske aparate i elektroničke uređaje kada ih ne koristite!
- Preuredite svoj radni prostor i kućne aktivnosti tako da smanjite korištenje rasvjete.
- Razmislite o korištenju alternativne rasvjete kao što su svijeće.

- Obične žarulje zamijenite štedljivim žaruljama koje troše višestruko manje energije i mogu trajati 25 puta duže!
- Nikada svjetlo ne ostavljajte upaljeno cijeli dan ili noć i gasite svjetla u prostorijama u kojima ne boravite.
- Koristite vremenske brojače, regulatore jačine svjetla ili senzore pokreta kako biste smanjili nepotrebne troškove za rasvjetu.
- Snizite temperaturu na termometru bojlera tako da ne morate miješati vruću vodu s hladnom.
- Izolirajte boiler i cijevi da smanjite količinu energije koja je potrebna za održavanje temperature vode.
- Isključite boiler kad ga ne koristite.
- Kraće se tuširajte!
- Kupanje zamijenite kratkim tuširanjem.

I još jednom:

- Nikad ne ostavljajte kućanske aparate, elektroničke uređaje, boiler i sve uređaje koji troše struju UKLJUČENE kada ih ne koristite!

- Ugasite svjetlo kada izlazite iz prostorije!

- Izolacija

Izolaciju navodim odvojeno jer ona stvarno ovisi o izolacijskim potrebama i trenutnom stanju vašeg doma, tako da to može biti jeftin, ali i skup poduhvat.

Čak i ako je izolacija vašeg doma u lošem stanju i zahtijeva velike radove – nemojte odmah odbaciti ovu ideju. Isplanirajte radove u nadolazećem periodu jer se izolacijom troškovi grijanja i hlađenja mogu smanjiti za čak 45%!

SMANJITE SVOJE RAČUNE ZA MANJE OD 1 MINUTE

10.1. Dodatni savjeti za manje račune

Neovisno o tome živite li u vlastitoj ili unajmljenoj kući ili stanu – nekoliko jednostavnih savjeta može vam pomoći da uštedite na računima za struju!

Pogledajte ove brze i lake načine da smanjite svoje račune za struju za manje od 1 minute:

1. Isključite pećnicu 10-15 minuta prije vremena. Hrana će se i dalje peći bez dodatne potrošnje struje.
2. Ne ostavljajte mobitel da se puni preko noći, potrebno mu je samo nekoliko sati da se napuni.
3. Isključite računalo – screen saver način rada ne štedi energiju!
4. Upotrijebite stropnu ventilaciju umjesto klimatizacijskog uređaja za hlađenje prostora.
5. Razmislite o uređajima koje koristite, a zapravo ih ne trebate, i isključite sve nepotrebne aparate.
6. Pobrinite se da iza hladnjaka ostavite nekoliko centimetara prostora da zrak može cirkulirati oko zavojnica kondenzatora.
7. Perilicu i sušilicu rublja koristite samo kad su pune.
8. Održavajte čistoću posuđa za kuhanje. Što je površina čišća, to učinkovitije prenosi toplinu ili hladnoću pri kuhanju ili hlađenju.
9. Koristite mikrovalnu pećnicu kad god možete.
10. Neka vam hladnjak i zamrzivač uvijek budu puni. Prazan prostor u vašem hladnjaku ili zamrzivaču nije samo gubitak prostora, već i energije.

TESLA ENERGY SAVER ECO

POMOĆU JEDNOSTAVNIH TRIKOVA PREPOLOVITE SVOJ RAČUN ZA STRUJU!

„Račun mi se već prvi mjesec smanjio za 30%“

Neki od savjeta koje sam pronašao u ovoj knjizi nisu se činili realnima, mislim u smislu uštede, pa smo moja žena i ja mjesec dana isprobavali samo besplatne savjete o mijenjanju navika. Kad se račun smanjio za 30% u usporedbi s prosjekom naših računa za prethodna 3 mjeseca – bili smo šokirani! Sada uvodimo sve više promjena koje štede energiju i račun se i dalje smanjuje!

Andrija, 44, vozač

„Nevjerojatna knjiga! Stvarno mi je otvorila oči“

Nisam bila ni svjesna da mi je više od pola računa odlazilo na grijanje i hlađenje doma, a pola od toga je bio bačen novac! Kad sam vidjela na koliko mjesta mi kuća propušta zrak, počela sam primjenjivati besplatne savjete za štednju energije da uštedim na računima i uložim u dobru izolaciju. Ovo mi je stvarno otvorilo oči!

Jana, 32, knjigovotkinja

